VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VI. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM. Ára: 50 fillér 1964. SZEPTEMBER 28.

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM KÖNYVTÁRA 1964 SEP 29

ÚJRA ITT AZ ŐSZ

Munkában a legfiatalabb közgazdászok

Jelenleg a közgazdászok elhelyezkedése a különböző minisztériumok rendelkezésére álló keretszámai alapján történik. Minden minisztériumnak, illetve ilyen jogkörű intézménynek meghatározott keretszáma van. Az egyetemnek ezeken a kereteken belül kell és lehet kielégítenie a végzett hallgatók igényeit.

Nézzük, hogyan sikerült mindez a különböző karokon, milyen problémákat jelentett az elhelyező bizottságnak a minisztériumoknak és a hallgatóknak.

Kezdjük az

Ipar Karral,

mivel itt volt a legkevesebb bonyodalom. Ebben nagy szerepe volt annak, hogy a végzettek előtt majdnem egyenlő lehetőségek és feladatok állnak, akár könnyűipari, akár nehézipari vállalathoz kerülnek. Bonyodalmak a társadalmi ösztöndíjasokkal adódtak mivel voltak *többen is, akik szerettek volna máshová kerülni, mint ahová szerződésük szólt.* Ez az elhelyező bizottság és a minisztériumok, vállalatok részéről erős ellenkezést váltott ki. Az ösztöndíjat több évig fizető vállalatok joggal érzik becsapva magukat, tehát a társadalmi ösztöndíj, mint intézmény rovására megy, ha túl sokan változtatják meg eredeti szándékukat. Így a jelenlegi és későbbi hallgatók számára nehezebb lesz ösztöndíjat biztosítani. Ezenkívül az ilyen „átváltások" a minisztériumok keretszámainak megváltoztatását is jelentik.

A Kereskedelmi Kar számára

a vendéglátóipari elhelyezkedés *belkereskedelmi szakosoknak* jelentett problémát, mivel a Belkereskedelmi Minisztériumnak nem volt megfelelő keretszáma. A SZÖVOSZ azonban engedett a hallgatók kívánságának és így sikerült már közvetlenül az államvizsga után elhelyezkedniök. Egyébként a *társadalmi ösztöndíjasok nagy száma megkönnyítette a belkereskedelmi szakon végzettek elhelyezését.* A fennmaradó 20 fő, akiknek nem volt társadalmi ösztöndíja, 30 állás közül választhatott.

A külkereskedelmi szakon végzett férfiaknak könnyű volt megtalálni a megfelelő állást, mivel ötször annyi hely várta őket. *A lányok elhelyezkedésénél tovább nőttek a már korábbról ismert nehézségek.*

Több országban nem tárgyalnak női üzletkötővel, és ezért egyetlen vállalat sem alkalmazza őket szívesen ilyen állásba. Az egyéb közgazdasági munkaköröket pedig a lányok határozottan visszautasították. A Dékáni Hivatal ezért kérte, hogy lehetőleg minél kevesebb lány kerüljön erre a szakra.

Az Általános Karon

az elhelyezések 30 százaléka történt cserével. Így a tanársegédi állásokat főleg a Pénzügyminisztériumtól elkért hallgatókkal tölttötték be. Nehézséget jelentett a tanári „A" szakos hallgatók, valamint a földrajz specializáción végzettek elhelyezése. Főleg vidéki közgazdasági technikumokba, illetve megyei tanácsokhoz kerültek. Az idén kicsi volt a hallgatók választási lehetősége. Csak 10 százalékkal több állást írtak ki, mint ahány hallgatónk volt. *A szűk, kötött keret miatt volt a feltűnően sok csere is.* A cserék nagy mértékben megnövelik az adminisztrációs munkát, s emiatt elhúzódik az elhelyezkedés is. Az általános kar szempontjából könnyebb volna a különböző szakon végző hallgatókat egységes kari kereten belül, a munkakör jellege alapján elhelyezni. Ez a konkrétabb és szélesebb körű választékon kívül az adminisztráció csökkenését is jelentené.

K. J.

Közgazdászok sem születnek

Több szempontból újat hozott ez a mostani tanév. Sokéves munka eredményeként életbe lépett az új egyetemi tanterv. Az új megkezdésekor azonban mégis a múlt tapasztalataiból kell kiindulni.

Az egyetem tanulmányi eredménye az elmúlt félévben 3,4. Pach elvtárs szavaival ez az eredmény „jónak mondható". De azért nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy nem maximalista követelmény a három-négy tizedet kitevő javítás.

Az eredményeket nézve, rögtön szemünkbe tűnik az elégtelen vizsgaeredmények rendkívül magas száma. S ezen belül igen sok az úgynevezett „helyből úv.". És nem szabad megfeledkezni amellett az elégséges vizsgaeredmények tömegéről sem. Az elégséges ugyan elfogadott vizsgát jelöl, de lényegében semmivel sem ér többet az elégtelennél. S hányan vannak, akik elégséges eredményekkel vészelik át az egyetemi éveket, s végül diplomát kapnak! Mi az értéke egy ilyen diplomának?

A diákság nálunk is kitermelte azokat az indokokat, melyekkel a hátul kullogók igazolni próbálják, mások, vagy éppen önmaguk előtt sivár eredményüket. S melyek gyanúsan hasonlítanak Karinthy Megmagyarázom a bizonyítványom című monológjára. „Rossz a jegyzet" — „Pechem volt" — „Rossz tételt húztam" — „Nem tudok vizsgázni", s lehetne sorolni tovább.

Az oktatók mindig felvilágosítják az új hallgatókat, hogy a szorgalmi időszakban már nem lehet megtanulni az egész félévi anyagot. A figyelmeztetés mégis sokszor meddő marad. Senki sem mondja azt, hogy nem lehet átmenni a vizsgán, ha valaki évközben nem tanul. Lehet, sőt van, aki jeles osztályozatot is el tud rohamtanulással érni. De ebből a tanulásból tudás nem lesz.

A gyenge eredmények „szilárd bázisa" a gyenge tanulmányi fegyelem, az előadásokról való távolmaradás, és a jelenlevők magatartása. Egyre inkább megszűnik az előadások tananyag-felolvasó jellege és milyen kellemetlen, ha a vizsgán csupán az előadás anyagát kérdezi meg a vizsgáztató! Rosszak az előadások — hangzik a válasz, ha a hiányzás okát kérdezik. De hányszor mondják ezt éppen azok, akik még egyetlen előadást sem hallgattak meg az adott tárgyból. És a jelenlevők?

Az elmúlt évben érdekes kártyacsaták zajlottak le az első évfolyamon tartott néhány előadáson, s ritmikus melódiák szórakoztatták — elsősorban a kibiceket. Néha — mint hallottam — egész jó kávét is főztek. Ez nem tréfa, sajnos, hanem szomorú valóság.

Ernst Fischer „A fiatal nemzedék problémái" című könyvében leírja beszélgetését egy diákkal:

„Hogy érdekelnek-e tanulmányaim? Inkább azt mondhatnám, hogy nem. De ez olyan szak, amelyben vannak sanszaim... Kérem, ne jöjjön nekem az állásnak és az elhivatottság értelmében vett hivatásnak ünnepélyes szembeállításával!... Az ember alkalmazkodik, igyekszik érvényesülni és végül is minden megszokássá lesz... A diploma elég..."

Sajnos, nálunk is sok hallgatónál vannak bajok a hivatástudattal, hivatásszeretettel. Tagadhatatlan, hogy kissé hátrányos helyzetben vagyunk több más egyetemhez képest. Aki orvosi vagy tanári pályára készül, már jóval egyetemre kerülése előtt tudja, mit jelent orvosnak vagy tanárnak lenni. Nálunk viszont sokszor még felsőéves hallgatók sem látják tisztán, mivel foglalkoznak majd, ha munkába állnak, mit jelent az, hogy valaki közgazdász. Nem lenne haszontalan munka, elkészíteni egy olyan tájékoztatót, melyből mindenki képet nyerhetne a közgazdászok munkájáról, társadalmi szerepükről, és a közgazdaságtudományokról.

Alsóbb évfolyamokon egyes tantárgyakkal szemben valamiféle elutasítás jelentkezik. Sokszor ez is tájékozatlanságból fakad. Még nem tudják, hogy az alaptárgyak hiányos elsajátítása később nagyon sok problémát okoz. Egy-egy tárgyat feleslegesnek bélyegezve, néhányan arra szeretnek hivatkozni, hogy „úgy sem lesz rá később szükség". A dolgot csak az teszi komikussá, hogy ugyancsak ők azok, akik leghangosabban panaszkodnak, hogy még mindig nem tudják, miből áll a közgazdászok munkája.

Bármily tisztázatlan is sok hallgató fogalma a végzett közgazdászok munkájáról, az egyetemen megkövetelt munka egyértelmű és világos. A hivatás ismerete és a hivatástudat kétségtelenül összefügg a tanulmányi eredménnyel. Visszahat arra. De az is igaz, hogy a kiváló tanulók, akik már hallgató korukban érdeklődéssel fordulnak a gazdasági élet jelenségei felé, tudják, mit jelent az a szakma, amit az egyetemen elsajátítanak. És nálunk beszélhetünk közgazdász hivatásról.

Kollár Zoltán

Az ENSZ főtitkárhelyettese egyetemünkön

Ralph. J. Bunch, az ENSZ főtitkárhelyettese szeptember 21-én meglátogatta egyetemünket. A vendéget rektorunk és az egyetem több vezető munkatársa fogadta. A főtitkárhelyettes, aki hosszú időn keresztül maga is egyetemi professzorként tevékenykedett, nagy figyelemmel fogadta az egyetem szervezeti felépítéséről, oktatási és tudományos munkájáról elhangzott tájékoztatót és behatóan érdeklődött az egyetem életének számos kérdése iránt.

A nemzetközi együttműködés éve

Az ENSZ közgyűlése elhatározta, hogy az 1965-ös évet, *az ENSZ megalakulásának 20. évfordulóját a nemzetközi együttműködés évének deklarálja.* Az együttműködés évének szervező bizottsága ez alkalomból szeretné, ha *minden ENSZ-tagállam bélyeget vagy bélyegsorozatot jelentetne meg.* A jelenlegi elképzelések szerint az együttműködés szimbólumaként minden bélyeg az óceánokon átnyúló és és összefonódó kezeket ábrázolna. Az ENSZ korábban már több hasonló mozgalmat indított, például a malária elleni harc jegyében. Ekkor Magyarország is kiadott egy nagy sikert aratott máriabélyeget és blokkot.

Nyit a ruhatár

A földszinti ruhatár október 1-től ismét nyitva lesz, reggel fél nyolctól este kilencig.

Táskákat csak az emeleti ruhatárban lehet elhelyezni. Élelmiszert tartalmazó csomagot nem fogadunk el.

A gondnokság kérése: a ruhatárakban csak 2—2 személyt tudunk a kiszolgáláshoz biztosítani, ezért a hallgatók a csúcsfogalom idején segítsenek a munkát lebonyolítani.

Az étterem vezetősége arra kéri az étkezőket, hogy felöltőiket, kabátjaikat helyezzék el a ruhatárban, mielőtt az étterembe belépnek, mert ott lerakni rendőrileg tilos.

Közelebb a testvérkollégiumokhoz

A Makarenkó utcai kollégiumban fontos megbeszélésre ült össze a diákbizottság. A megbeszélés témája az első féléves munkaterv volt.

Örömmel látjuk, hogy szinte napró napra javul, erősödik a diákbizottság önkormányzati ereje, a választott tagok önállóbban, aktívabban veszik ki részüket az irányító szervező munkából. A kollégium, lassan de biztosan halad a diákönkormányzat felé.

A csaknem háromórára nyúló tanácskozáson a résztvevők sok új kezdeményezést tettek.

Ulrich György a kollégium igazgatója, a diákbizottság munkájáról mondotta el észrevételeit és kifejtette elképzeléseit egy jobb munkastílus kialakításáról.

Párizs elvtárs azt tette szóvá, hogy nem alakult ki megfelelő kapcsolat egyetemünk másik két kollégiumával, és nincs elég jó viszony az egyetemi KISZ-vezetőséggel sem, ami talán abból adódik, hogy az értékes munkát végző funkcionáriusokat mindenütt szeretnék kisajátítani.

A jobb kapcsolat kialakítása érdekében az első lépések már megtörténtek. Ezentúl az egyetemi KISZ-vb a kollégiumokkal közös társadalmi munkaakciókat szervez.

— A kollégisták azt szeretnék, ha az egyetemen teljes értékű KISZ-munkának ismernék el a kollégiumi vezetők tevékenységét és hogy a funkcionáriusok megválasztásánál legyenek hátrányban. Az egyetemi vezetőség is mondjon le egy-egy aktívájáról, ha az a hallgató saját kollégiumában hatékonyabb munkát tudna kifejteni, és nagyobb szükség lenne rá.

HÍDAVATÁS ELŐTT

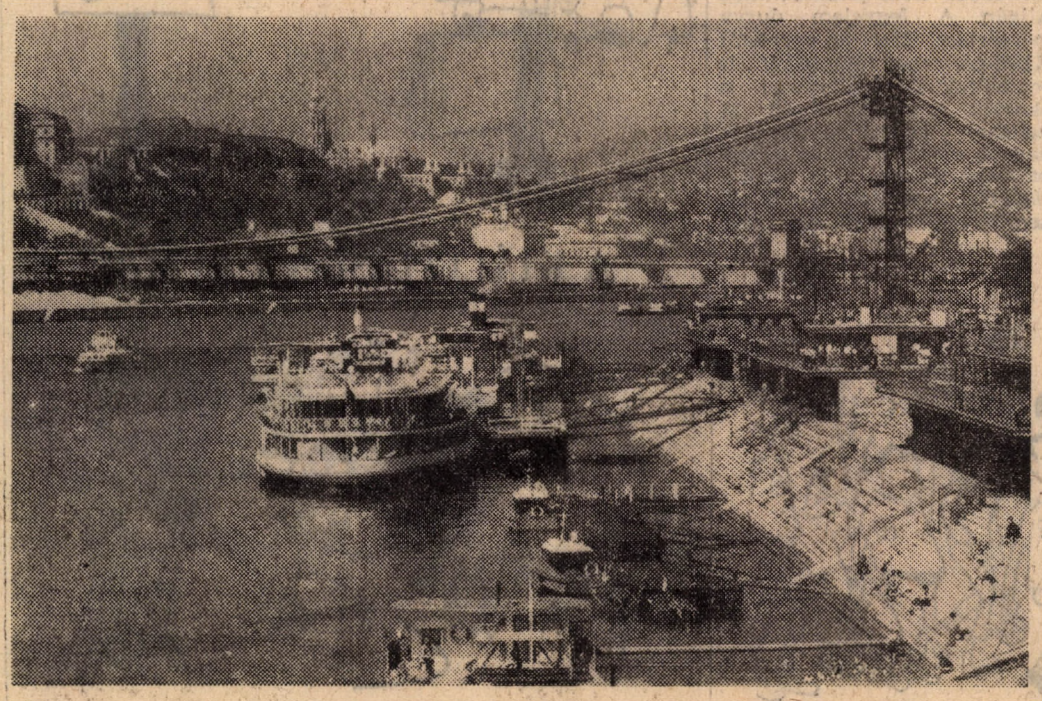

Ezekben a napokban már festik az Erzsébet- hidat. Még néhány hét, s megindulhat rajta a forgalom

Tizennégy lány

Még június 30-án is vizsgáztunk, s így alig vártuk a következő napot, hogy végre másfél hónapos szobafogság után, melyre a vizsgaidőszak ítélt, a szabadban lehessünk. Örömmel utaztunk, túl minden gondon. Irány Szentmártonkáta!

Három nappal később érkeztünk, mint a tábornyitás, s mindjárt az első napon érdekes élményünk volt. Ebédről jöttek a lányok, de micsoda öltözetben! Mindenkit legalább három-négy számmal nagyobb overall, piszkosan, fantasztikus ruhadarabokkal tarkítva. Nagyon kinevettük őket, de persze, másnap mi is ugyanúgy „beöltözve" kezdtünk dolgozni. Szőlőt kötöztünk, és kukoricát fattyaztunk. A táborban két közgazdászsátor volt, tizennégyen jöttünk az egyetemről.

Délutánjaink kezdetben elég unalmasak voltak, ehhez az is hozzájárult, hogy esett az eső, s a sátorba kényszerültünk. Azonban csakhamar összebarátkoztunk más egyetemek hallgatóival, s ahol annyi lány van együtt, ott biztos, hogy nincs unalom. A munka után, amint jó idő lett, azonnal feltaláltuk magunkat, bár sóhajtoztunk, hogy milyen jó is lenne most a Balaton melletti táborban lenni.

Hamarosan megérkeztek a látogatók is, újságírók, riporterek. A KISZ Központi Bizottságától is lejöttek. Ehhez a látogatáshoz sok kedves élményünk fűződik. Mindjárt érkezésükkor történt a következő eset. Tudni kell, hogy bár nagyon jó volt az ellátásunk, gyümölcsöt nemigen kaptunk. A szomszédságunkban hatalmas paradicsomtábla volt, s az este közeledtével néhányan a lányok közül eltűntek a sportzsákokkal paradicsomot szerezni. Visszafelé lestoppoltak egy autót, s azzal jöttek haza. Persze, elmesélték az autó utasainak, mi járatban voltak. Mint később kiderült, a KISZ KB-től jött az autó.

Az egyik délután vidám vetélkedőt rendeztünk, lepényevéssel és zsákban futással egybekötve. Az egész tábor visszhangzott a nevetéstől, amit a fülig lekvárosz és a zsákkal bukdácsoló lányok okoztak. Kötélhúzás is volt, és ragaszkodtunk ahhoz, hogy vendégeinkkel is felvegyük a versenyt. Hat lány állt ki a két vendéggel, és megbeszélt jelre, hirtelen elengedtük a kötelet. A két vendég jót esett, ezen persze, csak mi derültünk.

A közeli laktanyától is jött egy alakulat. Kultúrműsort, honvédelmi bemutatót tartottak, és utána tánc volt. Az idő azonban gyorsan múlott, s mi már a tábortüzi műsorra készültünk. Sátrunk csasztuskát írt, s mikor ezt az ott levő rádióriporterek megtudták, el kellett énekelnünk. Nagy sikere volt a közgazdász indulónak, mint ahogy valamennyiünknek, mert a vetélkedőkön és a munkában egyaránt megálltuk a helyünket.

Szerettek bennünket. Annál inkább hiányoltuk, hogy minden egyetemről meglátogatták diákjaikat, csak mi voltunk mostohagyerekek. Úgy gondolták, tizennégy lányért nem érdemes. Pedig jólesett volna a törődés, jobb kedvvel dolgoztunk volna tovább. Persze, így is szép emlékekre gondolhatunk vissza. Amikor az esti lefekvés felöltözéssel kezdődött — öt réteg ruha, lopott pokróc, sátorlap és kendő a fejre. Ez valóban nem mindennapos élmény volt.

— N —

ZÁNKAI PILLANATOK

A zánkai nemzetközi tábor minden szempontból hasznosnak bizonyult. Azaz, a hasznosat sikerült teljes mértékben összekapcsolni a kellemessel. A fiatalok — magyar részről kivétel nélkül egyetemisták voltak — bár igen sokat beszélgettek és vitatkoztak egymással, a munka csodálatosképpen jól ment és eredményes volt. A szabadidő eltöltésére vonatkozóan megkötöttség nem volt s ezt igyekezett mindenki kihasználni.

Így töltötték meg a tábor lakói minden délután a strandot, és friss erőre kapva szorgalmasan látogattuk az eszpresszó, zenés-táncos vendéglő és csárda keverékből álló vendéglátóipari hibridet. Szolid egyszerűséggel csak dühöngőnek neveztük. Sajnos esténként ez is meglehetősen korlátozottnak bizonyult, sőt itt tanulhatták meg sokan, hogyan kell kérdezni az illetékes felszolgálót. A következőképpen: — mondja meg legyen szíves, mi van? — Ugyanis így a hiányzó cikkek fáradságos felsorolásától megkíméltük.

De nemcsak ebből állt persze a szabadidő eltöltése. Sok, sok órát eltöltöttünk azzal, hogy a nyugati országokból érkezett fiatalok kifogyhatatlannak bizonyuló kérdéseire, hosszú és kimerítő válaszokat adtunk politikai, gazdaságtanbeli, filozófiai, valamint nyelvtanulási eredményeink ékes tanújelét adva. Ebből a szempontból feltétlenül eredménynek könyvelhetjük el, hogy a külföldi fiatalok, akik között igen sokan csak különböző propagandaszerű ismertetésekből hallottak hazánkról, személyes tapasztalatokat szereztek sokmindent megfigyelhettek, kérdezhettek és így valóban megismerhették hazánkat, népünket.

Befejezésül még egy kellemes epizódot szeretnék megemlíteni. Egyik vasárnap autóbusszal kirándulást tettünk s a programban szerepelt egy leánytábor meglátogatása, valamint a KISZ Központi Művészegyüttes műsorának megtekintése. Minden nagyon szép volt, különösen a látogatás egyik mozzanata; az őszibarack evés, amelyet mindenki meglehetősen kihasznált, egészen a gyomorrontás határáig.

Úgy gondolom, mindenkinek igen kellemes volt ez a munkával, szórakozással töltött két hét.

Tücsök János

KÖNYVESPOLC

Marx—Engels:

Az I. Internacionáléról

A kötet az I. Internacionálé évfordulójára jelenik meg. Tartalmazza Marxnak és Engelsnek az I. Internacionáléra vonatkozó legfontosabb írásait, elvi megállapításait. Az új válogatásban megjelent írások nagyobb része magyarul most kerül először a nyilvánosság elé.

Fedoszejev:

Kommunizmus és filozófia

A kötet szerzője — a szovjet akadémia filozófiai intézetének igazgatója — olyan problémákkal foglalkozik, amelyek az egész szocialista világrendszer szempontjából fontosak és aktuálisak. Fontosabb fejezetek: a néptömegek és a történelmi személyiségek szerepe; a szocialista társadalom fejlődésének dialektikája; a mai burzsoá szociológia bírálata stb.

Erényi Tibor—Kovács Endre:

Az Internacionálé és Magyarország

Az Internacionálé és a korabeli magyar munkásmozgalom kapcsolatának ismertetésén kívül a szerzők foglalkoznak az Internacionálé tevékenységének magyarországi visszhangjával is. A kötetet számos dokumentum és fénykép egészíti ki.

EGRI KÉPEK

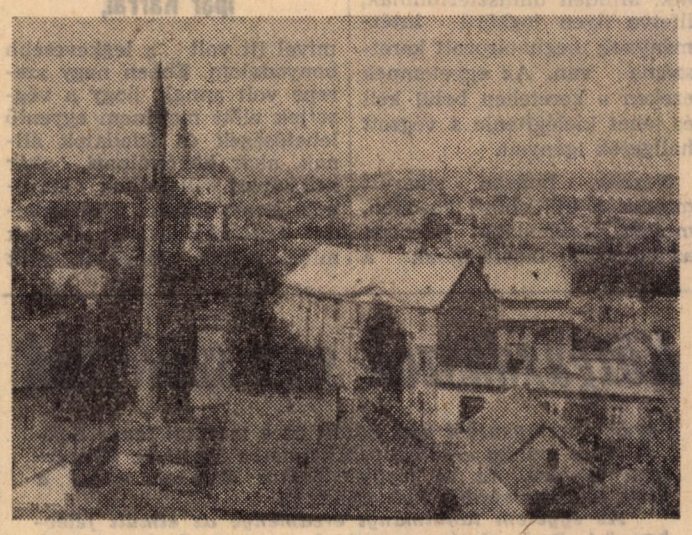

Az egyhetes KISZ vezetőképző utolsó napján kirándultunk Egerbe. Délelőtt várost néztünk, majd ebéd után egy másmilyen nézés következett: Szépasszony-völgy borának kóstolása közben néztünk a pohár fenekére. A képen még eldöntésre vár: melyiket szeressem?

Építőtábor 1964.

Az elmúlt nyáron négy táborban vettek részt közgazdászok. Ezek közül három immár hagyományossá vált. A fiúk Lébényben (Hanság). A lányok Balatonaligán és Szentmártorkátán. Az újdonság Zánka volt, az első nemzetközi építőtábor.

— Hányan mehettek táborba? — kérdeztük Fábián Tibort.

— 310-es keretet kaptunk, ez a legszűkebb keretet jelentette. 333-an jelentkeztek. Ez így első hallásra, többnek tűnik, de valójában nagy aránytalanságokat takar. Túl nagy különbség volt az egyes turnusokra való jelentkezésben, és a fiúk-lányok létszáma között. Ez utóbbi különben más egyetemeken is így volt. Az eltolódás csaknem mindenütt a lányok javára mutatkozott.

Nálunk a lányok 160 helyett 188-an, a fiúk pedig 150 helyett 114-en jelentkeztek. Emiatt már eleve 31 lányt vissza kellett utasítani, mivel nem tudtunk helyet biztosítani számukra. Ez így nagyon szépen hangzik, de erre árnyékot vetnek a következő nem éppen kellemes adatok:

Többen még a tanév végén visszaadták megbízólevelüket. (kb. huszan). Náluk nagyrészt azonban még indokolt volt, mivel az énekkarosok németországi vendégfellépésük miatt, nem tudtak elmenni az építőtáborba. Nem indokolja azonban semmi annak az 50 lánynak a távollétét, akik megbízólevél és vasúti igazolás birtokában a harmadik és negyedik turnusban nem jelentek meg Aligán. A fegyelem durva megsértése. Ezzel az egyetemi KISZ-szervezet tekintélyét is rombolták. De más zavart is okoztak. A visszautasított 31 hallgató között voltak akik nagyon szerettek volna táborba menni és azok akik végül a részvétel mellett döntöttek, nem tartották kötelességüknek, hogy ígéretüket, vállalásukat betartsák.

— Értek-e el helyezéseket idén is a közgazdászbrigádok?

— Bár még a pontos értékelés nincs meg, az biztos, hogy idén egy brigádunk sem végzett az első három hely valamelyikén.

Még valamit szeretnék megemlíteni. Már tavaly októberben megkezdtük a szervezést, és ekkor 400-an jelentkeztek. Mire a megbízólevelek kiosztására került a sor, ez a szám 30-ra olvadt. Ez már magában is elgondolkoztató és ehhez még hozzá kell venni azokat is, akik még ezután nem mentek el. Ez a szervező számára is tanúsággal szolgál. Elsősorban azonban a hallgatókat szeretnénk figyelmeztetni, akik felelőtlenül játszanak kimondott szavukkal.

Még le sem zárult az elmúlt táborozás értékelése, máris a jövő nyárra gondolunk. Most is októberben kezdjük a szervezést, de gyorsabban akarjuk lebonyolítani, hogy már februárra tiszta képet kapjunk a létszámról. Most is főleg első és másodévesekre akarunk támaszkodni. Valószínűleg jövőre is ugyanezekre a helyekre lehet jelentkezni. Végezetül — tette még hozzá Fábián Tibor — egy kérés: Azok, akik nem jelentek meg a táborban, és utazási igazolványuk náluk van, hozzák azt vissza a KISZ-bizottságra, a 11-es szünetben. Akkor is jöjjenek oda, ha vasúti igazolásuk már nincs meg.

Kéthly Katalin

GÓLYAAVATÁS

Október 17-én, az idei Gólyabálon hagyományainknak megfelelően vidám (.nak tervezett) kabaréműsor keretében éjfélkor ismét sor kerül a gólyák ünnepélyes felavatására. Íme, ahogy ezt a szertartást a karikaturista elképzeli:

A KIÁLLÍTÁSON LÁTTUK

— Nézd, milyen modern frizurája van!
— Igazi Beatles-marha!

A várva várt pillanat

Intelem — jó előre!

Innen a csúcsról kiáltok hozzátok, kik még a magas hegy lábánál vagytok. Vigyázzatok! Vigyázzatok! Nektek már nehezebb lesz idáig eljutni. Új, ha nem is rejtett akadályokkal beépítve a hegyoldal. A lehetőség adva van az akadályok leküzdésére, de aki ingadozik, nincs kegyelem. A jövőben nem lehet annyit kilincselni az utóvizsgaidőszakban. Nincs helye a lezserségnek.

Eddig, ha nem sikerült egy vizsga, hát nem sikerült. — Isten neki, fakereszt — felkiáltással (vagy anélkül is) ittunk rá egyet. Nyugodt lélekkel vártunk a kisegítő vizsgaidőszakra. Akkor nagy kezit csókolommal berobogtunk a dékániba, megváltottuk az uv. jegyet, az illető tanszéken ellentmondást nem tűrő hangon közöltük, ekkor és ekkor akarunk vizsgázni.

Tét nem volt. A kedves hallgató tudásszomjának és lelkiismeretének megfelelően átlapozta a tankönyvet vagy a jegyzetet. Előfordult, hogy a végére már nem jutott idő. Ez nem okozott lelki válságot. — Ha nem volt szerencséje, másodszor is kipöccintették. — Na és?! Még nagyobb ivászat, esetleg egy jó házibuli, közben fogadkozott, hogy így meg úgy, éjjel nappal tanulni fogok.

Aztán, ha letelt a várakozási idő, kérvénnyel vagy anélkül, a kedves dékán elvtárs megadta az engedélyt a hármas ugráshoz. A dékáni vizsgának voltak (és lesznek) némi előnyei: A vizsgáztatók nagy része kedvesen, udvariasan bánt a szerencsétlenül járt hallgatóval. Például a matematika tanszék dolgozói a végső esetben azt is megkérdezték, mi a Pythagoras tétel.

Voltak, akik még a dékán elvtárs engedélyével sem tudtak levizsgázni. E kiválóságoknak, egyetemünk díszeinek a rektor elvtárs sűrű szerencsekívánatokkal engedélyezte a negyedik gurítást. És hogy emberi szeszélyeknek ne legyenek kitéve, külön kis szakbizottság leste a rektori pártfogoltak magas röptű gondolatait, egyedi koncepcióit, az analízis és az integrál számítás új alaptételeiről.

Akik még itt is lyukat vagy egy fát dobtak, azok elkönyvelhették, hogy az illető tanszéken már nehezen lesznek tanársegédek. A határozott jellemek ezek után sem engedtek az igazukból.

És bizalommal fordultak a miniszter elvtárshoz. És joggal. Hiszen népköztársaságunkban mindenkinek biztosítva van a tanuláshoz való jog.

Bizony, szép idők. — Régi idők. — Hajaj — Vigyázzatok! Ez csak volt. Ti már nem öltözhettek be egy egsért háromszor, négyszer, mint mi a nagy béke idején... A második dobás után talán (talán!) még a dékán elvtárs fogad benneteket, de már az engedély talány... Vigyázzatok! Vigyázzatok! Új szelek fújnak. Érdemes és ajánlatos lesz egy keveset tanulni.

Tóth Pál

A rövidítés egy betűje...

Egyik nagyüzem KISZ-bizottságának titkára, amikor vagy másfélórai beszélgetés után a műszaki fejlődés kapcsán eljutottunk a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsáig (FMKT), kicsit bocsánatkérő arckifejezéssel kijelentette:

— *Ne haragudj, de nem tudom, mit jelent az FMKT-ben az a „K"- betű. Mi ugyanis mindig csak így, rövidítve használjuk az írásos anyagoknál, jelentéseknél. És mindig szégyelltem megkérdezni...*

Nos,

ezzel kezdődött

— egy betűvel. Ismerősöm nem az egyetlen a KISZ-titkárok között, aki nem tudja, mit jelent ez. Természetesen ésszerű volt magyarázatot adni; mert annál valóban mi sem könnyebb, hogy az ember megmagyarázza egy rövidítés egyetlen betűjét.

Csak később kerültem kissé kellemetlen helyzetbe.

— *Tudod, én még egyetlen üzem KISZ-bizottságával sem* találkoztam — mondotta a KISZ-titkár —, *ahol a közgazdászokról beszélgettek volna. Hallottam társadalmi munkában elkészített tervekről, a műszaki intézkedések közül kiválasztott, úgynevezett „fiatalok témáiról", de közgazdász-problémákról egyszer sem.*

És ezzel kezdődött tulajdonképpen a bonyodalom, ami a meglevő, s mégsem létező „K" betű körül forgott.

Az FMKT irányítását, vezetését a KISZ VB ifjúmunkás osztálya mellett működő 12 tagú társadalmi bizottság végzi. A vezetője *Koczkás Endre*, a Műszaki Egyetem fiatal adjunktusa. Nem éri váratlanul a kérdés:

— Van közgazdász a bizottságban?

— *Azt hiszem, kettő, három!*

— És milyen eredményeket érnek el?

— *Félreértés ne essék, ezek ugyan végzett közgazdászok, de egyikük sem ezen a területen dolgozik.*

— Akkor hát ilyen irányító tevékenység nincs?

— *Őszinte legyek? Ilyen munka nincs.*

Sorakoztatja a példákat. A közelmúltban zajlott le a Kiváló ifjú mérnök, Kiváló ifjú technikus országos vetélkedő. Minden megye, minden nagyvállalat benevezett. A legjobb harminc között

egyetlen mérnök-közgazdász sem volt.

Próbálja felidézni az ismert, valóban jó munkát végző FMKT-kat. Dunaújváros, Tatabánya, a diósgyőri Lenin Kohászati Művek... Egyetlen közgazdász téma sem futott még be.

— *Pedig a munkára rengeteg lehetőség nyílik. Ha csak a műszaki tökéletesítések, az esetenkénti szabadalmak megközelítő pontosságú gazdaságossági számításait tekintjük — máris komoly feladatai lennének a közgazdászoknak. Sajnos, a gyakorlat nem ez. Légből kapott számok, kiagyalt mutatók találhatók sokszor a javaslatokban.*

Itt vetődik fel a most már időszerű kérdés: szükség van-e az FMKT-ban arra a bizonyos K-betűre, van-e létjogosultságuk a fiatal közgazdászoknak ebben a szervezetben.

Bódi Gyula elvtárs, a Transzvill igazgatója, amikor meghallja a kérdéscsokrot, így válaszol:

— *A mi vállalatunknál — középnagyságú vállalat — egyetlen közgazdász van csupán. Másik három most tanul, vállalati ösztöndíjasként. Ha szózalékarányban vizsgáljuk, a közgazdászok számát, bizony az csak tizedekkel fejezhető ki a vállalatoknál, üzemeknél. De a másik tényező már nem ennyire kézenfekvő. Ott, ahol lehetőség lenne a munkába állításra, sokszor*

elfeledkeznek a közgazdászokról.

Gondolok itt elsősorban a nagyüzemekre.

Abban mindenki egyetért, hogy a fiatal közgazdászoknak — függetlenül attól, hogy jóval kevesebben vannak a gyárakban, mint a műszakiak —, feltétlenül szerepet kell biztosítani az FMKT-ban.

És hogy hűek legyünk az igazsághoz, azt is el kell mondani, hogy a probléma szinte kifejezetten az üzemekre érvényes. Mert egyes intézményeknél, vállalatoknál, amelyek jellege olyan, hogy ott főleg közgazdászok dolgoznak, természetesen van előrehaladás. *A Nemzeti Bank és néhány külkereskedelmi vállalat KISZ-szervezete sikerrel vonja be a fiatal közgazdászokat* néhány nagyon sürgős, népgazdaságilag is jelentős téma megoldásába.

Azt is meg kell jegyezni, hogy *ezek inkább alkalomszerűen, a szükség parancsolta okból valósulnak meg.* De hát kezdetnek ez sem rossz. Aztán — bár még egy kézen is meg lehet számolni, hány helyen — *egyes üzemekben a fiatal közgazdászok is szóhoz jutnak.* A Láng Gépgyárban például *Kántor István* olyan szakdolgozatot készített az FMKT ajánlására, melynek a gyáron kívül is visszhangja támadt. A gyárban az FMKT keretében

közgazdász-csoport működik,

amely a második félévre intézkedési tervet dolgozott ki.

Most már feltétlenül időszerű — és ez vonatkozik a központi FMKT-ra is — napirendre tűzni ennek a *„szűk keresztmetszetnek"* a megszüntetési lehetőségeit, módjait. Nagyon sok lehetőség van a megoldásra, kezdve a mérnökökhöz és technikusokhoz hasonló *Kiváló ifjú közgazdász* cím elnyerésétől a társadalmi tervezőirodákon át egész a mérnök-közgazdász-képzésig, illetve továbbképzésig.

Gyulai Ferenc

(rövidített cikke az Ifjú Kommunista ez év augusztusi számából)

KÖZGAZDASÁGI HÍREK

A Nemzetközi Állampénzügyi Intézet szeptember 14—16 között Budapesten tartotta XX. kongresszusát, melyen 22 országból mintegy 180 küldött vett részt.

Az ülések központi témája volt: *A pénzügyi politika és a pénzügyi mechanizmusok szerepe a kiegyensúlyozott gazdasági fejlődés és gazdasági stabilitás szolgálatában.*

Az intézet közgyűlésén *dr. Gadó Ottót*, az Országos Tervhivatal főosztályvezetőjét *az igazgatótanács tagjává* választották.

A Figyelő szeptember 23-i számában a pénzügyi politikával kapcsolatban elhangzott beszámolók közül olvashatunk néhányról.

SZEPTEMBER 29

A PÁKOZDI CSATATÉR ezen a napon minden esztendőben benépesül. Öregek és fiatalok, katonák és „civilek" keresik fel minden évben szeptember 29-én *ezt a történelmi emlékművet*, amelyet a magyar nép emelt *a pákozdi hősök, az 1848-as szabadságharc egyik legfényesebb győzelme tiszteletére.* Ezen a napon — ha szerényen is —, de ünnepel az ország és emlékezik a régi, dicső harcokra.

Kossuth önkéntesei, Damjanich vörössipkásai között *tízezrével harcoltak fiatal munkások, parasztok, diákok,* akik a haza hívó szavára önként hagyták el a munka, az iskola padjait, *ugyanúgy, mint hetven évvel később, a Tanácsköztársaság idején,* mert a haza, a nép veszélyben volt. Sokan *életüket áldozták* népünk szabadságáért.

EZEK A HAGYOMÁNYOK — amelyekre mindannyian büszkék vagyunk — elevenen élnek katonáinkban, *a helytállás, a hősiesség nagyszerű példáit állítják az utókor elé.* Ezért is idézzük őket minden esztendőben.

E hősök vágya, álma a mai fiatalság jelenévé vált: immár huszadik esztendeje *szabadon élünk, dolgozunk, építjük hazánkban a szocializmust.* A szocializmus építése: szakadatlan harc, kemény munka, népünk anyagi, kulturális előrehaladásáért, békéjéért. Ebből a nagy küzdelemből *fegyveres erőink tagjai is derekasan kiveszik részüket.* Szüntelen őrködnek állampolgáraink élete, munkája, hazánk határai, a szocialista társadalmi rend biztonsága felett.

A VARSÓI SZERZŐDÉSBE TÖMÖRÜLT ÁLLAMOK fegyveres ereje — melynek hazánk is tagja — *erős pajzsa a békének, képes arra, hogy megakadályozza, harc esetén pedig megsemmisítse a népeinkre törő ellenséget.* A Szovjetunió és a többi szocialista ország népeinek, hadseregeinek segítségével, a mi *népünk szorgalmas munkájával modern, jól felszerelt hadsereget hoztunk létre.* A mi hadseregünk is olyan korszerű harci, technikai eszközökkel rendelkezik, hogy *bármely körülmények között képes feladatait eredményesen megoldani.*

Ma már az általános és technikai műveltség elengedhetetlen feltétele a fegyveres szolgálat ellátásának. *Napjainkban nincsenek éles határvonalak a katonai és polgári életben megkívánt technikai ismeretek között,* mert mindkettő fejlett, tudományos alapokon nyugszik. A fiatalok érdeklődése a harci technika iránt állandóan fokozódik. A fiatalok tettekkel nyilvánítják ki hazaszeretetüket.

Az ifjú kommunisták mindenhol úttörői a honvédelmi nevelőmunkának: *ápolják forradalmi hagyományainkat,* ápolják, erősítik a fegyveres erők és a lakosság közötti kapcsolatokat.

SZEPTEMBER 29-e, a fegyveres erők napja, a magyar nép honvédelmi seregszemléje is. Sok-sok ezren vesznek részt ezeken az ünnepségeken, honvédelmi bemutatókon, felkeresik a laktanyákat, meglátogatják katona barátaikat. *Fiataljaink ezzel is tanúbizonyságot tesznek arról, hogy forradalmi hagyományainkhoz hűen magukénak érzik hazánk fegyveres erejét,* közügynek, társadalmi feladatnak tekintik hazánk védelmének erősítését.

(pb)

Mesterségem volt a sajtó

— Nadrágon kell ragadni az olvasót — magyarázta Sanyi. Vagy úgy, hogy kidobod előre a bombát, a storyt, vagy pedig kreálsz egy homályos bevezetőt, amikor az olvasó kénytelen végig kitartani, mert felizgattad a fantáziáját.

Az olvasószerkesztő, aki mellesleg író, noszogatott:

— Írjatok már valamit... — Te mit írsz? — fordult hozzám. Meglobogtattam a kész kéziratom.

— Nem baj. Menj ki és beszélgess fiatalokkal. Ami speciél téged érdekel. Jó? — Az életcéljukról, stb.

A paradicsomsűrítőben a művezető a gépekről szólította, cibálta le a fiatalokat. A „műtét" a konzervgyár ebédlőjében zajlott, mert bizony elő kellett keresnem a harapófogót. A nálamnál alig fiatalabb riportalanyt következetesen tegeztem, ő nem mert visszategezni. (Kétszázhúsz voltos feszültség!) Nagynehezen összeállt az anyag, cigarettáim fogytak, mint a fogyó hold. Mégsem lett az egészből semmi. Jancsi, a másik „olvasó" bedobta a süllyesztőbe és jóindulattal lebeszélt.

— Tudod, egyetemi lapba még elmenne...

Már akkor én is éreztem, micsoda marhaságokat hoztam össze. Egészében véve még csak hagyján, de azok a groteszk fordulatok, hogy „Hallott-e az egzisztencializmusról?" — meg effélék — lerontották. A végén nagyvonalúan, mint egy nyolcadik X felé közelgő hírlapíró, bámulatos komolysággal odavetettem egy bölcs „summát".

Ahogy az első suta szerelmére emlékszik az ember, úgy én az első írásomra. Írtam én megyei lapokba évekkel ezelőtt, de nem mint „munkatárs".

— Apám! Menjél ki... Világos?

Az első nap. Kimentem, ceruza és írószerszám nélkül — micsoda blamázs! Interjúra a tervezőiroda főmérnökével. Gondoltam, útközben, megvan az a Jancsi őrülve, mikor készülök én fel erre?

Az interjú szerintem unalmasnak tűnt, de amikor másnap viszontláttam, majd hanyatt estem. Öles címek, előkelő hely! VERSENYBEN A NYUGATI ÉPÍTÉSZETTEL — CÉL: KÉNYELEM ÉS KOMFORT — BESZÉLGETÉS AZ ÉPÍTÉSZET ILLETÉKESEIVEL. Az illetékes bátortalanul elejtette: Nem akarunk elmaradni. (t. i. nyugattól.)

Így kezdődött. Csak bele a közepébe fiam! Felkészülés? Legfeljebb a magasugrásnál, s jegyezd le még az utolsó kimondott „az" betűt is!

A szerkesztőségi szobák szürkés-sötétek, a berendezés ócska. Kongtak az ürességtől. A (dilettánsok hamvedre) a papírkosarak ellenben tömöttek. Kézirat-papírokkal és ezeket hónapokig tilos kiüríteni.

A hivatal 8 után kezdődött, hasonlóan az angliai viszonyokhoz, s a szétszéledés is. Kézfogás-szorítás minden találkozáskor, mivel ez nem az OTP, mondják, ahol elég egy szevasztok.

— Diktálok — vágta pózba magát Sziszi. — A helyi MHS 160 darab h a j l í t o t t csövű vadászfegyvert vásá...

Röhögtünk. Sz. (szintén nyári beugró) állította össze, szerkesztette a napi híranyagot. Ezek a pár sorok születtek a legnehezebben. Lótás-futás, telefonálás és kunyerálás. Sziszi a hajlított csövű puskákat, az álhírt csak azért mondta, hogy mondjon valamit. Még a kezdetkezdetén leadtak minden ehhez hasonló átejtést.

Miklósvári Zégó

Bélyeghírből — álhír

A közelmúltban a Szovjetunió bélyegsorozatot bocsátott ki a szovjet űrhajózás úttörői emlékére, s megjelentetett bélyegeket, amelyeken hősi halált halt űrhajósok — *Fedoszejenko-Usiskin és Vasenko* — portréit ábrázolták. A londoni *Evening News* a bélyeghírből szenzációt fabrikált.

Nagy címmel közölte: „Ballon szállt a magasba — az oroszok három embert vesztettek a világűrben." S a cím alatt Moszkvából keltezett részletes tudósítást közölt az újság az eseményről. Csupán egyet felejtettek el megírni az angol lapok: hogy ezek a szovjet űrhajósok 1934. január 30-án emelkedtek a magasba sztratoszféra-ballonnal és akkor haltak meg. A történet egyébként teljes részletességgel olvasható a Szovjet Enciklopédiában.

Az éjféli nap bélyegen

Sokféleképpen „értékesítették" már eddig is az északi országok speciális kincsét, az éjféli napot. Most Svédországban bélyeget adtak ki az éjféli napról.

★

Amerika legsikeresebb bélyege lett a *Kennedy-emlékbélyeg,* amelyet a nyár elején bocsátottak ki az Egyesült Államokban.

KOSELJOV:

Személyi tulajdon a szocializmusban

A szerző rövid tanulmányában egy rendkívül érdekes, izgalmas, mindenkit érdeklő közgazdasági kérdéssel; a szocializmusbeli személyi tulajdonnal foglalkozik.

A tulajdon, mint közgazdasági kategória, rendkívül bonyolult, összetett fogalom. Talán egyetlen politikai gazdaságtani kategóriához sem tapad annyi félreértés, félremagyarázás, a valóságos tartalom annyi meghamisítása, mint ehhez. A burzsoázia első vádja, amellyel a kommunistákat illette, az volt, hogy el akarjuk törölni a tulajdont. Arról azonban hallgattak, hogy csak a magántulajdonról, mindenekelőtt a tőkés magántulajdonról van szó.

A szocializmus megteremti a neki megfelelő társadalmi tulajdonformát, s megőrzi a társadalom egyes tagjainak személyi tulajdonát, melyet a közvetlen létfenntartási javak (az átmenet időszakában még kisebb termelési eszközök is) alkotnak.

Hogy milyen minőségi változásokon megy keresztül a személyi tulajdon a szocializmusban a korábbi társadalmakhoz képest, milyen a viszony az össznépi, a csoport- és a személyi tulajdon között, milyen társadalmi-gazdasági viszonyok tapadnak e tulajdonformához az egyes szektorokban — minderről keveset mondott eddig a szocializmus politikai gazdaságtana. Koseljov e kérdésekkel foglalkozik könyvében.

A hézagpótló, nagyon elmélyült, alapos, tudományos igénnyel megírt mű jelentős érdeklődésre tarthat számot elméleti közgazdászaink körében. Eredménnyel használhatják egyetemeinken, sok hasznos ismeretet meríthetnek belőle mindazok, akik a szocializmus politikai gazdaságtanát magas fokon akarják tanulmányozni.

Negyven nap meglepetés

Negyven nap!

Negyven nap alatt zúdult le az özönvíz és kapta hátára Noét. Negyven nap, az annyi, mint majdnem hat hét, kánikulában mindez duplán számítva. Borzasztóan sok idő. Negyven nap alatt még egy nyári termelési gyakorlat dolgozatát is el lehet készíteni.

Negyven nap. Elvileg minden évben ennyit kell szenvedni a nyári szünidőben a számtalan egyetemistának, köztük harmadéves közgazdászoknak is.

Hárman, tettre kész iparosok a Fémáru és Szerszámgyárhoz kerültünk. (Ma, az összevonás után. Szerszámgépipari Művek Esztergagépgyára: az államosítás előtt Lampart). Óriási lendülettel vetettük magunkat munkába, különösen akkor, amikor gyári, instruktorunk kijelentette, hogy szereti az önálló munkát, kérdezni azonban kérdezhetünk tőle bármit.

Hát élünk is az alkalommal s így hamarosan megismerkedtünk a gyár életétől a családi életéig mindennel. Szóval baráti hangulat alakult ki közöttünk.

De azért a dolgozattal is haladtunk.

Első meglepetés: bélyegzőkártyát kaptunk, melyet mindennap dicséretes buzgalommal leóráztunk, bár ma sem tudjuk mi szükség volt erre a formaságra. Mindenesetre a 10—20 perces késéseket nem mindennapi szorgalommal gyakoroltuk. Mentségünkre: a munkaidő félnyolckor kezdődött és messziről jártunk be.

Második meglepetés: az állományon kívüliek béralapja terhére felajánlottak számunkra némi forintokat, mintegy irként fájó sebeinkre, melyek a strandidő elmulasztása miatt igencsak sajogtak. Az ajánlatot nagylelkűen elfogadtuk és az utolsó napig meglehetős izgalommal totóztunk az összeg bizonytalan nagyságára. A végén ezt is megtudtuk: 500 forint fejenként. Ki lehet bírni.

Harmadik meglepetés: a gyárban sűrűn forogtunk olyan helyeken, ahol közgazdasági, műszaki jellegű kérdésekkel foglalkoztak. Mindenhol azt tapasztaltuk, hogy nem is tanítanak olyan sok bolondságot az egyetemen. Távol áll tőlem minden strébersége (magam is szívesen szapulom a tananyag egyes részeit), de ami igaz, az igaz! Rengetegszer hallottunk beszélni exportgazdaságosságról, önköltségről, tervezésről, műszaki fejlesztésről stb., és a könyvelés, tervezés, statisztika gyakorlati számítási módjai is — a szakmai sajátosságoktól eltekintve — ismerősök voltak előttünk.

Megjegyzés: a három meglepetés körül a második volt a legkellemesebb, a harmadik a legnagyobb.

Dolgozatot kis papírcetlikre írtuk, így sohasem tudtuk felmérni, hogy megvan-e már az átlag 25 oldal? Mindig olyan kevésnek tűnt. Ezért az utolsó héten különösen nekifeküdtünk a munkának. Emiatt a nagy nehezen meghódított gépírónő csak a befejezés előtt két nappal tudott nekikezdeni a gépelésnek.

Ekkor jött a negyedik meglepetés: hármunk dolgozata jóval 130 oldal felett mutatkozott. Nekiláttunk a cenzurázásnak. Minden sort, gondolatot vérző szívvel húztunk ki, de szükség volt rá, mert a gépírónőt csak rövid időre kaptuk. Így is maradt 120 oldal. (Mi hárman egységes dolgozatot írtunk az önálló elszámolás, költségvetés és önköltség összefüggő témákból.)

Itt mindjárt ötödik meglepetésként azt is megemlíthetném, hogy a hat hét, amit korábban keservesen hosszúnak találtunk, a végén még kevés is volt.

★

3,30 Ft-ért rendszeres ebédet kaptunk a kissé drága à la carte helyett. Tömör, de azt hiszem, találó véleményünk: az egyetemi menza jobb. Ez volt a hatodik óriási meglepetés!

A gyár 1963-ban 84 százalékra teljesítette termelési tervét és 62,7 százalékra export tervét. Emiatt nyereségrészesedés, jelentősebb premizálás nem volt. Egyébként is helytelen anyagi ösztönzést tapasztaltunk. (Bővebbet az ominózus dolgozatokban: III. emelet, Ipargazdaságtan tanszék.) A fentieknek tudható be a krónikus létszámhiány.

Az osztályokat látogatva, a vezetők feltűnően gyakran tettek olyan kijelentéseket, hogy „ezeket a közgazdászokat be kellene avatni a gyakorlati élet rejtelmeibe is." Két alkalommal veszedelmesen meglendült fejünk felett a halál kaszája, de hála Marxnak, győzött a materializmus. Raktárkönyvelést és inkurrenskészlet-feltárást kellett volna végeznünk, de mindkét esetben kiderült, hogy minimum egy hétre lenne szükség a begyakorlásához. Ennyire azonban nem voltunk időmilliomosok, így maradtunk a dolgozatírásnál. Egy év múlva úgyis előttünk a jövő, akkor aztán hajrá, gyerekek! Na, és előtte az államvizsga. Brrr!... Szükség van tehát a kondicióra.

Ebben maradunk.

Balogh Gyula

Élménybeszámoló helyett

— Ugye, te is voltál a nyáron Nyugaton? — szólít meg egyik ismerősöm.
— Igen voltam.
— Te, tudod mi érdekel most engem?
— ?
— Olyasmi, hogy mit tudnak arrafelé Magyarországról, és hogyan képzelnek el bennünket.
— Éppenséggel láttam magyar témájú filmeket.
— Na, és milyenek voltak?
— Ilyenek:

Julcsa, te ides

(Fekete szélesvásznú francia-nyugatnémet szuperpropaganda-film)

1.

Puszta.

Sehol semmi amerre csak az ökörszem ellát.

Az égen *Mátyás* hollói vonulnak és eltakarják a napot. Ez a nap azonban műnap, csak délibáb.

Egy gólyacsalád (apa anya, plusz gyerekek) a kéményre szállnának, a fészkükbe, de sehol sincs kémény, és sehol sincs fészek, sőt, gólyacsaládot sem látni, mindenütt csak puszta van.

A kamera végigszánt a végtelen pusztán, aztán a végén megáll egy nagyon lapos tárgynál. A nagyon lapos tárgy már a következő puszta.

2.

A következő pusztán egy gémeskút látszik. Az égen bárányfelhők flangálnak. A kút előtt a magyar nép sorbaáll. Vizet osztanak. A kezükben jegyeket és tagsági könyveket szorongatnak, mert Magyarországon vizet is csak jegyre adnak, és kizárólag párttagoknak.

Egy nyárfa tövében, az árnyékban a magyar dolgozók éppen éheznek, csak néha szánja meg őket egy-egy madár és odadob az éhes embereknek néhány kenyérmorzsát. A dolgozók összecsipegetik, de nem tudják, mit kell vele kezdeni, mert utoljára a Horthy-korszakban láttak kenyeret, és már elfelejtették.

Ekkor azonban megjelenik egy nyugati turista, és megtanítja a szegény magyarokat enni, amiért cserébe a magyar dolgozók fél óráig hálálkodnak.

3.

A lapály közepén egy rózsabokorban *Iván Ivánovics Fjodorovics Jani*, a falu bikája, aki álnéven kénytelen élni, a Szabad Európát hallgatja, de nem tud odafigyelni, mert a szívét nagy bú nyomja. A juhászbojtár egyedül van, csupán gatyája, lajbija, hűséges pulija, ezeregy tehene és ostora fekszik mellette. A bú pedig nyomja a lelkét. A tehenek azonban nem az ő tehenei, tsz-tehenek, és tsz a hűséges puli, az ostor, a gatya és a lajbi is, mert mindent elvettek a szegény jó néptől, úgy, hogy learatatlanul áll a búza.

4.

Julcsa (ő nyomta *Jani* szívét) egy szénásszekér tetején begördül a pusztára, egyenesen Jani ölébe.

— *Hát eljöttem* — rebegi *Julcsa.*

— *Tinyleg, ajjó* — válaszolja *Jani* és szerelmes örömében nagyot rávág a lány fenekére.

— *De mondd, Jani, nem vagy te huligán?* — pityeredik el a matyó lány.

— *Azért, mert én szeretem a csárdást és ümmögőben és lajbiban járok, még nem vagyok huligán. Nézd meg azt is, hogy minő vagyok bévülről.*

A lány azonban nem nézheti meg a szépséges fiút bévülről, mert egy forgószél jön és elsöpri őket kutyástól, tehenestől, lajbistul.

5.

— *Menjünk szórakozni!* — mondja a fiatalember a lánynak, amikor már elült a vihar.

— *Jó* — mondja lány —, *menjünk a horgosi csárdába.*

— *Nem lehet* — válaszol a fiú akkurátusan —, mert a horgosi csárda ki van festve.

A lány egy pillanatra nem érti az egészet, de tudja, hogy *Jani* az okosabb, mert esti egyetemet végzett, így hát belenyugszik.

— *Akkor menjünk a házibuliba. Marcsáék szilvásába' lesz egy.*

6.

A fiatalok elmennek *Marcsáék* szilvásába házibulizni. Hull a szilva a fáról, s most jönnek a tanyáról a többi fiatalok is. A szilvázás hevében megrészegülnek és elhatározzák, hogy egymáséi lesznek. Tervük azonban kátyúba fullad, mert megjelenik a gonosz tsz-elnök és kihajtja őket a mezőre, mert ott össze kell verni tizenkét püspököt és két pátriárkát.

7.

Végül Magyarország csodálatos tájképe látszik, aztán Budapest, amelyet az Azovi-tenger oszt két részre, Leningrádra és Kijevre. A vizen ladikok úsznak és piros csillagokat húznak maguk mögött, a parton béke és bikák legelnek, egy korsós lány megy sietve, a hóna alatt sarlóval és kalapáccsal.

Az éterből cigányzene hallatszik: Sződd a selymet, elvtárs.

Práger László

Évadnyitás az Egyetemi Színpadon

A színpad, Budapest egyik legérdekesebb kulturális fóruma október elsején kezdi meg az 1964—65-ös évadot.

Irodalom és zene, színház és képzőművészet, filmművészet és pszichológia, élő újság és jazztörténet, táncművészet és hanglemez, műkedvelés és ismeretterjesztés — mindez csupán rendszertelenül kiragadott felsorolás az Egyetemi Színpad gazdag kulturális programjából.

A színpad feladata, hogy olyan kiegészítést adjon az egyetemi hallgatók tanulmányaihoz, amelynek alapján a kultúrának nemcsak élvezői, hanem aktív terjesztői lehetnek. Ezt tükrözi sokoldalúsága, másrészt úttörő szerepe. Gyakran foglalkoznak műsorai kulturális életünk olyan problémáival, amelyek más intézményeink keretein kívül esnek.

A bérleti irodalmi estek közül legizgalmasabbnak a *„Radnóti Miklós napjai”* című, négy előadásból álló sorozat ígérkezik. Költemények, tanulmányok, műfordítások, levelek, korabeli kritikák, kortársi visszaemlékezések időrendben, a költő egyes verseskötteihez kapcsolódva szólalnak meg a pódiumon.

A *„Mai világirodalom”* című, három előadásból álló sorozat a spanyol, amerikai és szovjet költészet és próza áttekintését nyújtja.

A bérleten kívüli irodalmi estek közé tartoznak a hagyományos folyóiratestek (Kortárs, Uj Irás, Nagy Világ). Az idén bemutatkozik az *Egyetemi Alkotókör*, és megemlékeznek a *Költészet napjáról* is.

A hangversenyévad zömét az Országos Filharmóniával közösen rendezett sorozatok töltik ki. A háromféle bérletsorozatban (egy sorozat 10 előadás) hat nagyzenekari hangverseny a Zeneakadémián. Közreműködnek hazai együtteseink, karmestereink, szólisták, valamint külföldi vendégművészek. E 6 hangverseny mellé négy Egyetemi Színpadi előadás csatlakozik. Itt szonátaestek, Haydn és Mozart kamarazenéje vagy Schubert kamarazenéjéből való összeállítások közül lehet választani.

Az Universitas Együttes színjátszóinak még ebben az évben két bemutatója lesz. *S. Lenz: Bűntelenek* (októberben) és *Aiszkhülosz: Oreszteia* (decemberben). A szezon kezdetén pedig felújítják a nagy sikert aratott Szeget szeggel és a *„Dülöngő ifjúság”* c. zenés irodalmi kabarét. *„Kamaszkor”* címen a dühöngő fiatalok műveiből készül összeállítás.

A *Horizont* az Egyetemi Színpad élő folyóirata a kulturális és művészeti élet eseményeiről, problémáiról beszámolókkal, riportokkal és művészi illusztrációkkal lepi meg közönségét.

A képzőművészeti előadások a más ismertetett XX. századi képzőművészeti irányzatoközk közvetlen előzményeit, illetve legkiemelkedőbb alakjait mutatják be. Tervezett előadásaik; *Világképek harca a századforduló művészetében* (Cézanne, Van Gogh, Csontváry). *A modern szobrászat* (Rodentól— Henry Moorig) *Picasso és Klee.*

A múlt évadban megindult *pszichológiai előadások* főként a művészet és pszichológia összefüggéseire irányítják a figyelmet. Ezenkívül a pszichiátria, a freudizmus stb. tárgyköréből lesznek előadások.

De a felsoroltakon kívül, egyéb esetleges alkalmakhoz kapcsolódó előadások például Hanglemezestek, vagy Madách Imre halálának 100. évfordulójáról való megemlékezés is jelentős esemény a kultúra iránt érdeklődők számára.

A különböző bérletek, jegyek, műsorfüzetek az egyetemisták anyagi lehetőségeihez szabott árakon kaphatók az Egyetemi Színpad jegyirodájában (Váci u. 33.) naponta 11——18 óra között.

Káplár József: Munkamegosztás a szocialista világgazdaságban

Káplár József könyve a nemzetközi szocialista munkamegosztás bokrosodó irodalmának újabb, nem jelentéktelen képviselője. Az eddig megjelent munkák zömmel egy ország szempontjából és rendszerint utólag magyarázták a szocialista országok gazdasági együttműködése terén tett lépéseket. Káplár elvtárs könyvének az a fő érdeme, hogy a KGST-ben eddig elért legfontosabb eredmények megismertetése mellett, törekszik feltárni azokat a főbb összefüggéseket, melyek a nemzetközi munkamegosztás menetét befolyásolják.

A könyv a szocialista világgazdaság általános jellemzése után rátér a szocialista nemzetközi munkamegosztás ellentmondásainak és ezen ellentmondások okainak vizsgálatára. Ehhez kapcsolódik a népgazdasági komplexum problémaköre is. Ezeknek az objektív ellentmondásoknak az ismerete szükséges a nemzetközi munkamegosztás tudatos továbbfejlesztéséhez, de ezek ismerete teszi érthetővé az olvasó számára azokat a nehézségeket is, melyek a szocialista országok gazdasági kapcsolataiban olykor mutatkoznak. Kár, hogy a szerző ezt a fontos problémát nem fejti ki még részletesebben.

A könyv leginkább előremutató fejezete a főbb ágazatok nemzetközi szakosítására ható tényezők elemzése. Itt azoknak a fontosabb összefüggéseknek elemző áttekintését találjuk meg, melyek a fűtőanyag- és energiaiparban és a mezőgazdaságban meghatározzák az együttműködés mikéntjét. Az együttműködő országok szervei természetesen eddig is hasonló meggondolások alapján döntöttek, a nyilvános szakirodalom azonban adós maradt hasonló kutatások eredményeinek közlésével.

A könyv utolsó fejezete a nemzetközi munkamegosztás és a külkereskedelem összefüggéseivel foglalkozik.

G. I.

„Egyetemi és főiskolai hangversenybérlet”

Az Egyetemi Színpad és a Zeneakadémia 10 hangversenyből álló bérletet hirdet az 1964/65-ös évadra.

A sorozatból 6 hangverseny a Zeneakadémián, 4 hangverseny az Egyetemi Színpadon kerül megrendezésre.

A bérletek ára: 60.— Ft, 80.— Ft, 100.— Ft.

Két részletben fizethető: Fele a bérlet átvételekor, a többi november 30-ig.

Bérletek igényelhetők a kultúrosztályon.

Au H_2O-nak

A csillagok már nem lyukak az égen,
távolságukat is tudja az ember,
mindent felmérünk lassan értelemmel,
és győzünk a sötétség ellenében.

A háború, a nyomorúság nem kell.
Alkotni jöttünk a béke nevében,
s nem engedjük meg, soha, semmiképpen,
hogy fegyverrel álljon szemben a fegyver.

Aranyvízfejű úr Amerikában,
vagy más kalandor széles e világban
nem fog ránk hozni újabb végzetet.

Mert nem válhat többet tragédiává,
hogy előbb válunk a természet urává,
mintsem néhány Úr — úrrá maga felett.

—paij—

ITÁLIÁBAN JÁRTUNK

Friuli: Népviseletbe öltözött fiatalok

AKI MÉG NEM JÁRT OTT, nem is tudja elképzelni, miért nevezik a napfény, a kék ég országának Itáliát. Egy éve még mi sem hittük, hogy meglátjuk, s alig múlt két hete, hogy 90—120 km-es sebességgel száguldoztunk autósztrádáin, vasútjain.

De nem veszem elejét a dolgoknak. *Egyetemünk népitánc együttese szeptember 4—12-ig* olaszországi vendégszereplésen vett részt *az észak-olaszországi St. Vincent-ben rendezett nemzetközi folklór fesztiválon.* A munka, a másfél évtizedes kitartás egymás mellett, a jó közösségi szellem és nem utolsó sorban a fegyelem gyümölcse volt ez az út. Ez év februárjától *a heti öt óra próbát fellépések egészítették ki.* A nyarat mindannyian Budapesten töltöttük és kéthetenként Balatonaligára, Földvárra jártunk műsort adni a nyaralóknak, végül ennek jutalmaként egyhetes edzőtáborban vettünk részt Balatonaligán.

AKIK MŰSORUNKAT NÉZIK, nem is gondolják, *mennyi gyakorlás van egy-egy sikeres fellépés mögött!* Hangulatos, de azért fárasztó és sok időt vesz igénybe az is, amikor rendbeszedjük a sok tarka-barka ruhát, kötényt, nadrágot, csizmát. Indulás előtt például három napig fényesítettük, vasaltuk, rendeztük el féltő gonddal a szekrényben táncos ruháinkat, hogy jól viseljék el az utazást. Később kiderült, kár volt a fáradozásért.

Egy nappal az utazás előtt tudtuk meg, hogy repülővel megyünk. *Izgatottak voltunk, mert csaknem mindannyiunknak ez volt az első repülőútja.* Mivel ládáink nem fértek be a repülőgépbe, át kellett raknunk a ruhákat az Állami Népiegyüttestől kölcsönkért ládákba és csak ezután, délután 3 órakor indultunk Ferihegyről Milánóba.

Ez volt az első nagy élmény: alattunk domború térképként maradoztak el a hegyek, völgyek, az erdők, mezők. *A folyók ezüstös szalagként, a tavak és a tenger ezüstös üveglapként.* Ez alkalommal felülről is megláthattuk *a különböző társadalmi rendszerek közötti különbséget;* nálunk a mezőgazdaság már nagymintás terítőt ültetett a tájra, míg az olasz föld a kicsi parcellák apró kockáitól volt tarka.

MILÁNÓBA HÁROMNEGYED ÖT KÖRÜL ÉRKEZTÜNK, ahol már *várt bennünket egy szinyorina,* aki az ENAL nevű olasz kulturális szervezetnek volt a képviselője. Ennek a szervezetnek feladata, hogy műsorokat szervezzen vidéki városokban, kis falvakban, a munkások és parasztok szórakoztatására.

A vonaton velünk utazott egy olasz fiatalember, akivel megpróbáltunk *hiányos nyelvtudásunk ellenére szóbaelegyedni.* Megtudtuk, hogy Torinóban, a műszaki egyetem esti tagozatán tanul, közben dolgozik, és 70—80 ezer lírát keres havonta. Ez a hivatalos paritáson számolva kb. 3000 forint. Ez soknak tűnik, viszont igaz az is, hogy különösen az élelmiszerek vonatkozásában *a líra vásárlóeleje rosszabb a forinténál,* a lakbérek a havi fizetés 40—50 százalékát is elérik. Ruhaneműiket is csak a piacon, a divatjamúlt holmik között lehet kedvezőbb feltételek között vásárolni.

Olasz barátunk elmondta azt is, hogy Itáliában négy módon tud valaki lakáshoz jutni: lehet saját erőből építeni; lehet úgy, hogy az állam épít lakásokat és bérbe adja — s ha a havonta fizetett bérek összege kiegyenlíti a lakás árát, akkor az a bérlő tulajdonába megy át. Ez a legolcsóbb megoldás, kamat nincs, de az ilyen állami vállalkozások elég ritkák. A harmadik lehetőség hasonlít a mi társasházépítési akciónkhoz. Ott ezeket a bankok szervezik, az ügyfél a költségek 50 százalékával lép be a vállalkozásba, — a másik felét 25 éven át fizeti 9 százalékos kamatozással. Végül lehet magánvállalkozók által épített bérházakban lakni, és főleg ezeknek a lakásoknak a bére a legmagasabb. Társalgás közben gyorsan telt az idő.

MEGÉRKEZTÜNK ST. VINCENTBE, az Aosta-völgy e kedves településére, ahová keskeny, kanyargós *szerpentin vezet az állomásról és körülötte égig érnek a hegyek.* Szállodák és dombhoz simuló, kőből, fából kombinált házak, virágok a kiskertekben — egy játékkaszinó és egy szabadtéri színpad — ez St. Vincent.

Bár érkezésünk napján még eső is esett, vasárnap reggel ragyogó napsütés köszöntötte a fesztiválozókat: *hat ország tarka ruhába öltözött fiataljait.* Közös misehallgatás után(!) lelkes ünnepléssel és tánccal vonult fel minden résztvevő. A helybéliek mosolyogva, tapssal virágokkal viszonozták a nekik is szóló ünneplést. *Evviva ungheresi! (Éljenek a magyarok!)* — *hallatszott a tömegből* az üdvözlő kiáltás. Általában nagyon kedvesek voltak az olaszok, mindenütt ebéddel vártak bennünket (ennélfogva *majdnem mindig ugyanazt ettük,* mert mindig máshol voltunk) — prospektusokat, képeslapokat adtak, szívesen barátkoztak velünk.

DÉLUTÁN ÉS ESTE KÖZÖS ELŐADÁS VOLT, ahol sok tapsot kaptunk, bár az érdekesség kedvéért meg kell jegyeznem, hogy *Olaszországban a jó produkciókért kijáró* — nálunk megszokott — *percekig tartó ütemes taps ismeretlen.* Úgy látszott, hogy a hivatásos izraeli és az elismert csehszlovák együttes mellett *nekünk volt a legnagyobb sikerünk.* A fesztivál befejezéseként színpompás, szinte véget érni nem akaró tűzijátékot láttunk.

Szeptember 7-én reggel azután búcsút mondtunk a St. Vincenti tájnak és *öt óra alatt 370 km-t száguldva* egy kellemes rugózású autóbuszon, *ebédre már Mantovába érkeztünk.*

MANTOVA TULAJDONKÉPPEN KISVÁROS, mégis olyan forgalmas, mint itthon a Nagy-körút. Bár lehetséges, hogy csak szűkebb utcái miatt látszott sűrűbbnek az emberforgatag. Vendéglátóink megmutatták *a híres Gonzage hercegek palotáját,* akik hét évszázadon át voltak a városka urai. Láttuk a nyári lakot is, *a Palazzo Te'-t.* Csaknem teljesen üresek voltak a termek, de a falak önmagukban is *gazdagságról, pompáról beszéltek; a freskók a leghíresebb olasz mesterek munkái.* A palotától nem messze áll *Rigolettó monda szerinti háza, középkori,* roskadozó épület. Szinte hallani véltük a dalt: *„La donna é mobile...”*

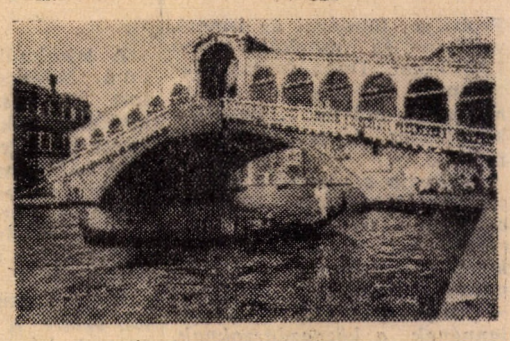

Rialtó: A világhírű híd

Két napon át jártuk a szűk utcákat, esténként pedig felléptünk a környező falvakban: *Pegognágában és Castelbelforteben.* Mindkét helyen a polgármester adott fogadást a tiszteletünkre, s *kifejezésre juttatták őszinte barátságukat a magyar nép iránt.* Jóleső érzés volt ez.

Múlt az idő, tovább kellett mennünk.

VERONÁN ÁT UTAZTUNK VELENCÉBE, s mivel vonatunk indulásáig volt három órányi időnk, gyors iramban végignéztük e városka főbb látnivalóit, többek között *Júlia és Rómeó házát,* a várat és az amfiteátrumot.

Nem sokkal később ismét útrakeltünk s rövid vonatozás után *megláttuk a tengert is, az Adriát és csillagát: Velencét.* A víz-utcák, a gondolák, szűk sikátorok még csak romantikus furcsaságok voltak — *az őszinte csodálatot a Szent Márk tér váltotta ki:* a dóm sok tornyú, színes, csillogó csodája, *a Doge-palota* egyszerű, rózsaszín szépsége *a gyermekkor mesékből szőtt fantasztikus képét jelenítette meg.* Úgy tűnt, hogy az ég is ezért kék, a hullámzó tenger is mind e szépség kedvéért zöld színű, és csak a tiszteletére bókolgat kikötőbe vont gondoláival... A tér körül, az árkádok alatt és a sikátorokban pedig gazdagság és pompa mindenütt. *Hivalkodó kirakatok és az árcédulákon csillagászati számok.*

Néhány száz méterrel arrébb, a Rialtónál, egyharmadnyi, egynegyednyi az árszínvonal,

Diploma után – 10 évvel

1954-ben több mint 300 diplomás közgazdász hagyta el egyetemünket. Az Ifjúsági Szálló modern, ízlésesen berendezett étermében találkoztak ismét a 10 évvel ezelőtt végzett közgazdászok. Hová kerültek, mi lett belőlük? Nincs is talán ennél izgalmasabb kérdés ilyenkor az évfolyamtársak, a tanárok és ismerősök számára. Sőt, talán minden egyetemi hallgató kíváncsi egy kicsit.

Amíg a közgazdász egyetemi polgár, elég keveset tud jövendő munkájáról. A találkozó résztvevői is így voltak annak idején, de most már vallhatnak életükről, munkájukról.

KÁROLYI GYÖRGY, az Alumíniumipari Tervező Intézet munkaügyi osztályának vezetője.

— Aránylag fiatalon, már 25 éves koromban a munkaügyi osztály vezetője lettem. Kitüntetéses diplomával végeztem a belkereskedelmi szakon. Sokan azt mondják, hogy az életben nem számít, milyen eredményt ért el valaki az egyetemen. Az én esetemben ez nem igaz, s úgy hiszem, a legtöbb helyen szintén megcáfolja a gyakorlat. Közvetlenül az elhelyezkedéskor, majd közvetve a tudás révén. előrehaladásomban nagy hasznát láttam a megfeszített egyetemi tanulásnak.

Jelenlegi munkám a munkaerőgazdálkodás és a munkaügyi jogszabályok betartása. Sokat kell emberekkel foglalkoznom.

Hogy milyen tantárgyaknak veszem a legtöbb hasznát? A statisztikát, munkajogot és elemzést említhetem.

★

GARAI RÓBERT, az MSZMP KB. Külügyi osztályának helyettes vezetője.

— Én rögtön az egyetem befejezése után külügyi pályán kezdtem, mint attasé. 1962-ben neveztek ki hazánk indonéziai nagykövetévé, és onnan idén nyáron tértem vissza.

Nagyon szerencsésnek tartom, hogy a Közgazdaságtudományi Egyetemre jártam. Bár

A diplomata

minden diplomatának módjában lenne megszerezni a közgazdasági végzettséget. A külpolitikának is a gazdasági ismeretek jelentik alapját. Nem lehet valaki jó külpolitikus alapos közgazdasági tudás nélkül. Az egyetemen tanultakból leghasznosabbnak bizonyult a nemzetközi gazdasági és politikai ismeretek, és a politikai gazdaságtan. Amellett a statisztika is, mert az tette lehetővé, hogy az egyes országok gazdasági életével behatóan megismerkedjek.

★

VARGA GYÖRGY, a Figyelő elméleti-gazdaságpolitikai rovatának vezetője.

— Közgazdasági végzettség nélkül gazdasági újságírást művelni — általában nem lehet. Különösen jelenlegi munkahelyemen igen alapos és átfogó ismeretekkel kell rendelkezni az ország gazdasági életéről és a közgazdaság tudo-

Az újságíró

mányról. Így is csak állandó tanulással, az eseményektől való pillanatnyi lemaradás nélkül képes az ember megfelelni a követelményeknek.

Azokkal a témákkal foglalkozom, melyek népgazdasági szintű gazdaságpolitikai, irányítási, szervezési problémákat érintenek. Vagyis a gazdasági mechanizmussal. Ehhez állandóan figyelemmel kell kísérni, mivel foglalkoznak a legfelsőbb gazdasági szervek (Országos Tervhivatal, a Minisztertanács Gazdasági Bizottsága, a tudományos intézetek stb.)

Rengeteget kell olvasni, tájékozódni. Munkám jelentős részét az információk szerzése teszi ki. Ugyanakkor kapcsolatot tartok a szorosabb értelemben vett szakmával is; a Központi Statisztikai Hivatal ipari főosztályán ipari elemzéseket végzek.

Egyetemi tanulmányaimból legjobban hasznosítom a politikai gazdaságtant, és az akkor még Tőke-szeminárium formájában működő speciálkollégiumon szerzett ismereteket.

★

KOCSIS GYULA — Gépelemgyár, belső revizor.

— Munkámhoz az egyetemen tanultakat leginkább jogi és műszaki ismeretekkel kellett bővítenem. A vállalatnál most a számvitel operatív jellegének biztosítása a fő feladat számomra. A termelési tervek teljesítése és a bizonylatok összhangba hozása sok munkát igényel.

A munka és az egyetemi tanulás között a legnagyobb különbség az, hogy az „életben" sokkal többet kell harcolni. A legjobb elgondolások kivitelezéséért is keményen meg kell küzdeni. Ahhoz pedig, hogy valakit szaktekintélynek ismerjenek el, az egyetem után bőven van mit tanulni. A megbecsülést csak a tudással lehet megszerezni. Kevés az, ha valaki csupán pozícióban tud előre haladni.

★

GÖNCZÖL FERENC — az Országos Tervhivatal távlati tervek főosztályának osztályvezetője, a Magyar Közgazdasági Társaság titkára.

— Szakterületem a belkereskedelmi áruforgalom és a fogyasztás távlati tervezése. Mi készítjük a népgazdasági

A titkár

mérlegeket is. A Közgazdasági Társaságnál a szervezeti irányítás a feladatom. Ez szintén jelentős munka, hiszen a Társaságnak már közel 2000 tagja van, a rendezvényeket pedig ennél sokkal többen látogatják.

A ma is jól hasznosított tantárgyak? Sok ilyen van. Legfőképpen az ágazati szakismeretek, a statisztika, a politikai gazdaságtan. De legtöbbet mégis az egyetemen szerzett népgazdasági szemlélet jelenti.

Az egyetem után a pénzügyi főosztályon kezdtem dolgozni, és ehhez különösen sokat kellett hozzátanulnom. Képzésünkből még hiányzott a matematika, illetve amit kaptunk az nagyon kevés volt, pedig a tervezési munkában állandóan szükségünk van rá. A most végző hallgatókkal szembeni hátrányt mindennapi munkánk mellett kell ledolgozni.

Közös élményekre emlékeznek

★

GARAMSZEGI NÁNDOR, a Hotel Ifjúság igazgatója.

— Már a szálloda építkezési munkálatainak közepén kineveztek, így alkalmam volt az építőipar közgazdasági problémáiba is bepillantani. A megnyitás előtt kellett összetoborozni a személyzetet, és a munkát minden részletre kiterjedően megszervezni. Azután következett az indulás megannyi problémája. A szálloda dolgozói is zömében fiatalok. Az ő képzésükkel, nevelésükkel törődni kell.

Amikor a belkereskedelmi szakon tanulmányaimat 10 évvel ezelőtt befejeztem, azt tűztem ki célul, hogy mielőtt komoly beosztást vállalnék el, először minden szakmai kérdésben tapasztalatokat szerzek. Egy igazgatónak például az előforduló összes problémát ismerni kell, mert különben nem tud dönteni, vagy ha mégis dönt, nem találja meg a jó megoldást.

Az igazgató

Az egyetemen sokat panaszkodtunk a rengeteg tantárgy miatt. Utólag azt látom, hogy munkámhoz szinte valamennyi kapcsolódik — most már nem tartom azokat feleslegesnek. Beosztásomhoz aztán szükség van még valamire, amit az egyetemen sajnos nem lehet megtanulni. Bánni kell tudni az emberekkel, érteni mindenkinek a nyelvén és jó kapcsolatot kialakítani a munkatársakkal. Ez a vezetés, a jó vezetés egyik titka.

Nagyon hálás vagyok évfolyamtársaimnak, kollégáimnak, akik a saját szakterületük tapasztalatait mindig készségesen átadták, ha valamilyen problémával hozzájuk fordultam. Ha a közgazdászok összefognak, sok feladatot tudnak megoldani minden területen.

★

Eddig a képsor. Talán ad egy kis betekintést a szakmába is, az emberekbe is.

A jól sikerült találkozón egyetemünk részéről László Imre oktatási rektorhelyettes és Kahulits László párttitkár köszöntötte az egybegyűlteket. Ők terjesztették elő azt a javaslatot, hogy az egyetem patronálásával alakítsuk meg a közgazdászok baráti társaságát. Ez nem olyan hivatalos szervezet lenne, mint a Közgazdasági Társaság, és funkciója is más. A népgazdaság különböző területein dolgozó közgazdászok rendszeres találkozását biztosítaná klubszerű keretek között. A tapasztalatok kicserélése és a kölcsönös támogatás gyümölcse lenne a gyarapodó szakmai tudás és a sok őszinte, nemes érdekközösségen alapuló barátság.

Faklen Pál
Foto: Váradi

Néhányan egyetemünk dolgozói közül szintén most ünnepelték közgazdász diplomájuk elnyerésének 10. évfordulóját:

A statisztika tanszéken Bendeczki Jánosné, docens, Gyenge Erzsébet és Kupcsik József adjunktusok.

A külkereskedelmi tanszéken Kövér Károly docens.

A belkereskedelmi tanszéken Selmeci Lajos, adjunktus.

A világgazdasági tanszéken Benedeczki János, adjunktus, és Kubik István, tudományos munkatárs.

A népgazdaság tervezése tanszéken Szikszai Béla, adjunktus.

Valamint Klug Ferenc, a könyvtár osztályvezetője.

A tanulmányaik befejezése óta eltelt idő alatt valamennyien megszerezték a doktori címet, ketten pedig — Kövér Károly és Kupcsik József — a közgazdaságtudományok kandidátusa fokozatot.

---

de természetesen nem olyan előkelő a tálalás. — *Ezen a téren ad randevút egész Európa és talán minden földrész:* a nyüzsgő sokaság bábeli kavalkádjában *minden nemű, színű és fajta ember megtalálható.* Sétálnak, üldögélnek és etetik a galambokat, gyermekmódra, a tenyerükből. Ezt tettük mi is, és éjfél után, amikor értünk jött az autó, csak azért nem volt nehéz a válás, mert tudtuk, hogy hazatérésünk előtt viszontláthatjuk még egy délutánra Velencét.

TARCENTO KIS FALU FRIULI TARTOMÁNYBAN. Házai emeletesek, utcái aszfaltozottak, nem hiányzik az áruház és a „Café bar" sem. *Tarcento lakói minden korábbi olasz barátunk kedvességén túltettek, még a gondolatainkat is lesték.* Ez nem volt teljesen véletlen, hiszen a tarcentoi „népi együttes"-t ismerősként üdvözölhettük; *a barátság három évvel ezelőtt kezdődött az ausztriai Riedben rendezett fesztiválon, és tart azóta is — megerősödve.* Valami kis cinkosság is van ebben a barátságban — közös élmények, talán a zene és a tánc szeretete és az, hogy fiatalok vagyunk. Sajnos, délelőtt aludtunk az átutazott éjszaka miatt, így csak délután nézhettünk szét Tarcentóban. Az ottani együttes vezetősége *hat személygépkocsit bocsátott rendelkezésünkre — városnézésre.* Kivittek bennünket a környező hegyekbe (igaz, hogy csak dombok voltak a St. Vincentiekhez képest) és jó friuli borral kínáltak. Nem csoda, ha magasra szökött a jókedv az esti fellépéshez.

Az előadást sajnos eső is öntözte, *a közönség azonban kitartóan tűrte az égi áldást és lelkesen tapsolt a produkcióknak.* Jellemző színfoltja volt az előadásnak *a sok magyar lobogó, a háttérre vetített piros-fehér-zöld színek, a hangszórókban sugárzott a magyar muzsika* és a „bráva" kiáltások.

A nap befejezése közös vacsora volt a szálloda étermében, *hamisítatlan olasz dalokkal fűszerezve, igazi olasz énekes előadásában.* Vacsora után éjjel háromig tartott a jókedv, tánccal, dallal; nem számított a nyelvtudás, jobban mondva a nem tudás, — mindannyian megértettük egymást.

ELJÖTT AZ UTOLSÓ NAP: SZEPTEMBER 11. PÉNTEK. Tarcentoból ismét autóbusz vitt vissza bennünket Velencébe. *Olasz barátaink, ahányan csak befértek a pótülésekre, eljöttek velünk.* Együtt csavarogtunk Velence útvesztőiben, a csatornák felett átívelő kis hidakon, *a Canal Grande* mentén.

Színes forgatag, olajosan csillogó víz, este az éneklő gondolás. Aztán néhány óra, és indult a vonat visszafelé.

Szombaton *reggel már Zágrábban voltunk,* innen délután indultunk tovább, és *estére érkeztünk haza.* És itthon ismét jó volt, szép volt minden; kedvesek, derűsek, ismerősek a tájak, emberek. Valóban igaz a mondás: *„mindenütt jó, de legjobb otthon". Itália, kék egével, szép emlékké vált* most már, itthon pedig új feladatok, a tanulás és munka vár ránk.

MÉG CSAK ANNYIT, hogy bár mindannyian megdolgoztunk érte — ki-ki a maga módján, — ezúton szeretnénk *köszönetet mondani a csoport nevében* azoknak, akik fáradtságot nem kímélve, mindent megtettek azért, hogy útunk ne csak sikeres, de élményekben is gazdag legyen.

Nagy Erzsébet
IV. pü. 1.

Velence: Sóhajok hídja

Diákszemmel Lengyelhonban

Varsóba érkezésünk másnapján látogatást tettünk vendéglátóinknál a Szkola Glowna Planowania i Statystyki-n. Tisztelgő látogatásra számítottunk, kávéval, beszélgetéssel, meg arra, hogy egy olyan oktatási intézményt látunk, amely a mi egyetlen közgazdasági egyetemünkhöz képest csak főiskola.

Volt is alkalmunk beszélgetésre, de inkább magunk között tereferéltünk ugyanis a nyári szünet Lengyelországban is nyári szünet, s tíz diákot ilyentájt ott is csak traktorral lehetne bevontatni a főiskolára.

Hanem a modern főiskola önmagáért beszélt. Amikor az ötemeletnyi magas aula lépcsőzetes üvegkupoláját bámultuk, sejtettük, hogy lesz még alkalmunk irigykedésre. A 350 főt befogadó előadóban (kilenc ilyen van az épületben) ahol a hallgatóság két egymás feletti szinten kap helyet, az építészeti megoldást csodáltuk. A faburkolatú olvasóteremben a kényelem és a három üvegkupolán bezúduló fény tetszett. Fiatal kutatók is voltak közöttünk, ők a kutatószobáért szívesen elcserélték volna a hazait.

A miniatűr tornateremben egy pillanatra otthonosan éreztük magunkat, de kiderült, hogy ilyenből három is akad a főiskolán. Az aulából nyílik a klub (büféjében magyar gépen főznek csapnivaló kávét), az alagsorban pedig 25 méteres, hárompályás úszómedencére bukkanhat a látogató. A temérdek gazdagság láttán szemem sem rebbent, de elállt a lélegzetem amikor megtudtam: a dékáni hivatalok nem szednek különeljárási díjat.

Másnap este négyesben a Hybrydbe látogattunk. Paradicsomlevet meg almuskát iszogattunk, s közben, nyakatekert russzicizmusokkal, Pawlina barátunkat faggattuk. Jól állta az ostromot, mint a főiskolai ZSP alapszerv nemzetközi csoportjának vezetője megszokhatta már. Szavai nyomán kibontakozott a kép:

Lengyelországban a fiatalság különböző társadalmi szervezetekbe tömörül. Ezek vagy határozottan politikai tartalmúak, (mint a kommunista és szocialista ZSP) és a különböző munkahelyeken dolgozó fiatalok csoportjait fogják össze, vagy olyan speciális szakmai, érdekvédelmi közösségeket jelentenek, mint amilyenek például a diákok és parasztfiatalok szervezetei.

Az alapszervek — a megfelelő területi bizottságokon keresztül —, állami támogatást is élveznek, de anyagi eszközeik jelentős hányadát maguk teremtik elő. Tagdíjakból, rendezvényekből, Társadalmi munkából. A Tervezési és Statisztikai Főiskola ZSP-szervezete évi 150 ezer zloty-s kerettel gazdálkodik. Az összegből több mint egyötöd rész a nemzetközi csoporté. Cserelátogatásos kapcsolataik Szófiától Berlinig terjednek.

A széttagolt ifjúsági szervezetek alkalmasak arra, hogy a valóban együvétartozó fiatalok érdeklődés munkaterület, világnézet szerinti csoportjait alkossák. De a széttagoltság — legalábbis a kívülálló szemével nézve — hátrányos vonást is hordoz: kerékkötője lehet annak, hogy az ifjúság egységesen lépjen fel társadalmi méretű feladatok megoldásánál.

A diákklubokról. El sem hinnék tán, hogy Lengyelországban jártunk, ha ezekről nem írnék. Kár is lenne kihagyni, hiszen a varsói Hybryd vagy a Dzekanka, a gdanszki ZAK, a krakkói nemzetközi diákklub utazgatásunk nevezetes megállói voltak. Társalgó, hangulatos táncterem, zártkörű vetítés, wurlitzer, büfé sörrel vagy csak szörpökkel — nincs ezekben a klubokban semmi amihez különkülön a pesti diák nem juthatna hozzá. De Lengyelországban az egyetemista, ha úgy döntött, hogy az estét szórakozással tölti, mindezt egy helyen találja. A klubok nem egy-egy egyetem vagy főiskola fennhatósága alá tartoznak, így a különböző szakmák jövendő szakembereinek is spontán találkozóhelyei.

A gdanszki ZAK-ba, a két nyári hónap kivételével, csak diákok tehetik be lábukat. A klub délután háromkor nyit, 11-kor már záróra. A bejáratnál a diákszervezet ügyeletesei árulják a belépőt (nyáron, az idegenek számára), s amikor a kerthelyiségben a zenekar az utolsó számot is befejezte, ők kapkodják össze a székeket. Ezt hogy „összekapkodják" szó szerint kell venni: ha egy vendég 11 előtt öt perccel meggondolatlanul felállt, jobb ha a széket már nem is keresi.

—Torma—

Hiszékeny nemzet vagyunk

Megmondom őszintén, már elég régen készülök beleszólni a dolgokba. De addig valahogy mindig visszatartott az a hit, hogy a termelőeszközök rohamos fejlődésével párhuzamosan, az emberi tudat is eljut odáig, hogy összetevői közül (ha nem is máról holnapra, de egyszer majdcsak) eltűnik a hiszékenység, mint olyan. De nem, az istenek sem! Lassan már tíz éve várok arra a percre, amikor az Esti Hírlap bűnügyi rovatában azt olvashatom, hogy „A szemébe nevettek, majd a rendőrségre kísérték Pók Pál büntetett előéletű szélhámost aki ilyen és ilyen tanmesével próbálta megetetni becsületes dolgozó népünket, s ezzel fent körülírt nép zsebéből tetemes anyagiakat próbált kiemelni".

Nem várok tovább! Ezennel harcot hirdetek az egy főre eső szélhámosságok minimálisra csökkentéséért, s ehhez segítségül átnyújtok egy csokrot azokból a szélhámosságokból, melyekre az eddigiek alapján a jövőben fel kell készülnünk, egyben utalásokat téve az elhárítás módjaira is.

Fogadjuk fenntartással, ha egy jólöltözött fiatalember csenget be hozzánk s látszólag elfogadható áron 200 négyszögöl gyümölcsöst kínál eladásra, csinos kis víkendházzal, rácsos kertkapuval a Mariana-árokban, egy ugrásnyira a legközelebbi szárazföldtől. Csaknem biztosra vehető ugyanis, hogy szélhámossal van dolgunk; miért is kínálná egyébként viszonylag elfogadható áron?

Ne dőljünk be azonnal olyan megnyerő modorú úriembernek sem, aki dolgozó, és diákhetijegyet ajánl eladásra, a Balt Orient Express összes vonalaira, mégha százszor vasutasruhában is tenné azt. Könnyen megeshet ugyanis, hogy az egyenruhát a sógorától kérte kölcsön, aki egyébként csak tűzoltó.

Várható, hogy egyes vidékeinken ismét felüti fejét egy magát Pál apostolnak becéző személy, a hiszékeny hívők között széles körű bélyeg vagy készpénzgyűjtési napokat tartva, azon a címen, hogy szeretné végre feladni a Korinthusbeliekhez írt leveleit. Csak hasznunkra válhat, ha nem hiszünk vakon neki. Talán a leghelyesebb, ha mélyen a szemébe nézve már az első szavuk után ellentámadásba megyünk át, valahogy így: „nagyon téved apostolságod, ha felvilágosulatlanságomra bazíroz. Jól tudom, hogy vallási tárgyú apostoli leveleket bérmentve szállít a Karinthosi Posta.

Szintén falusi dolgozóinkra vár a feladat, hogy passzivitásukkal éhhalálra ítéljenek minden olyan aktatáskás, bricsesnadrágos egyént, aki potom két darab ezresért, antineuralgikás bedörzsölésben részesítené a lóistállók villámhárítóit, csendes tavaszi esőket biztosítva ezzel. Tekintsenek el az ajánlat csábosságától és szedjék elő a berozsdásodott öntudatot. Vágják a fejéhez, hogy van más, becsületesebb mód is a munkaegységek értékének emelésére!

Minden valószínűség szerint, az idén is számítanunk kell az Atomporos Ember feltűnésére, aki az elmúlt gazdasági évben mintegy 200 ezer forint értékben permetezett be házakat, kerteket, szántóföldeket és legelőket, atombomba-riasztó porral. Teljesen felesleges kiadás barátaim! Ma már minden gyermek tudja, hogy az atomháború elkerülhető!

Izig-vérig modern felfogásra vall, de mégsem vehetjük túl komolyan az alábbi szöveget sem: „Jónapot kívánok! Avary Brundage vagyok, a NOB elnöke. Gyűjtőkörutam során Önökhöz is eljutottam, hogy alkalmat adjak a sport iránti rajongásuk konkrét formában való kifejezésére. 50-től 200 forintig terjedő adományukkal hozzájárulhatnak az olimpia zavartalan lebonyolításához. Gondolom, nem vennék szívükre, ha zsugoriságuk miatt hiányosan kellene táplálnunk Tokióban Bene Ferkót!" Humbug az egész! Olimpikonjaink saját szakácsot és két hétre való hideg élelmet visznek magukkal, amire már hónapokkal ezelőtt összegyűltek az anyagiak.

Azt hiszem érdemes még megemlíteni, hogy lehetőségeinkhez képest sohase vegyünk látatlanba kardfogú cápaeledelt, csellózó tarajosgőtét, műszálas tisztagyapjút és feneketlen tavat! Továbbá ne higyjük el fenntartás nélkül, hogy összeköttetésekre hivatkozva bárki is meggyorsíthatja — csekély anyagiakért — szövetkezeti lakásunk tető alá kerülését. Olvassuk el inkább a zseniális finn építésznek, Telekkokennek idevonatkozó tanulmányát, mely ezekkel a szavakkal kezdődik: „A szövetkezeti lakásépítés olyan, mint a sétagalopp. Ha meggyorsítanánk az ütemét, nem is lenne az!"

Számításaim és az eddigi bokros tapatalatok alapján, körülbelül ezek azok az alapmesék, melyek látszólagos, realitásuknál fogva a legvészélyesebbek lehettek volna az eddig mit sem sejtő áldozatok számára. Remélem (s ez lesz számomra a legnagyobb jutalom), hogy közkinccsé tételükkel egyszer s mindenkorra meggátoltam azt, hogy arra illetéktelenek avatatlan kézzel nyulkáljanak bele becsületes, dolgozó népünk féltve őrzött zsebeibe!

És, ha mégis; én szóltam...

Puskás Levente

MINDENFÉLE

A fordítógép tévedése

A budapesti nemzetközi tudósértekezleten az egyik tolmácsnő azt mondotta Bernal professzornak: munkatársaim és én hamarosan munka nélkül leszünk, mivel kiszorítanak bennünket a fordítógépek.

Bernal megnyugtatta, hogy ne féljen, a gép sohasem tudja helyettesíteni az emberi agyat. És elmondott egy érdekes esetet.

Angliában az egyik fordítógépnek azt a feladatot adták, hogy a következő angol mondást fordítsa le oroszra: *Out of sight, out of mind.* Ez fordításban azt jelenti: *Ne lássalak többé — kitéplek a szívemből is!* A gép el is végezte a fordítást, de mivel a társaság nem tudott oroszul, az orosz szöveget azon nyomban visszafordíttatták a géppel angolra. Általános volt a csodálkozás, amikor a következő szöveget olvashatták: *Legyek vak és hülye!*

Mindez igen egyszerűen magyarázható: a gép a *„ne lássalak többé"* kifejezést *„ne lássak többé" — legyek vaknak* értelmezte; a *„kitéplek a szívemből"*-t pedig *„tépi a szívét — eszeveszetten töpreng — eszét veszti — hülyé"*-nek. (A Komszomolszkaja Pravdából.)

Kolléga, ott az utolsó padban, maga miért nem alszik?

Nem túl gyakori ez a felszólítás az egyetemi előadásokon. Csupán egy helyen hallható. Azon az órán, ahol az álomban történő tanulással folytatnak kísérleteket. A Szovjetunióban kezdték, majd más országokban is folytatták a hipnotikus álomban történő tanulásra vonatkozó kutatásokat. Egymás után jelentek meg a híradások olyan, több nyelven beszélő emberekről, akik fejüket a párnára hajtva tanultak meg több nyelvet.

Igy a tanulók az órákon szorgalmasan alszanak, a magnetofonok pedig kitartóan ismételgetik a leckét.

(A Komszomolszkaja Pravdából.)

Német császári kutya-posta

Vajon ki hallott már erről? Ballompostát, repülőpostát, rakétapostát stb. mindenki ismer, de a német postakézbesítés ezt a legritkább formáját még Németországban is csak igen kevesen ismerik és akkor is legnagyobbrészt csak képekből és az egykori Birodalmi Posta-Múzeum (Berlin) dokumentumaiból.

Ez a posta 1874-től *Jessen a. d. Elsterben, egy 6500 lakosú kis városkában működött* az illetékes erfurti postafőigazgatóság rendeletére. Ebben a kis városban *a postahivataltól a vasútállomásig terjedő 7,4 km-nyi távolságot hétköznap kétszer,* vasárnap egyszer tette meg a két kis sárga, a császári címerrel és a postakürttel ellátott kocsi, melyeket *két erős kutya húzott.* 1876-ban ezt a ritka postaszállítást, amely Alaszkára emlékeztet, ugyancsak az erfurti postaigazgatóság újabb rendeletével azonnali hatállyal leállították.

Érdekes a kutyaposta beszüntetésének oka! Az akkori legfőbb német postaigazgatónak, *Stephannak* nem tetszett, hogy az akkori híres vicclap, a *Kladderadatsch* néhány humoros rajzban és jól célzó szövegben foglalkozott a kutyapostával és ennek következtében *egész Németország a postaigazgatóságon nevetett.* A lap közleményének megjelenése után 48 órán belül hang és lárma nélkül eltűnt a német postának ez a különlegessége.

„BélyeghábORÚ" Anglia és Argentina között

A bélyeg olykor diplomáciai bonyodalmak kirobbantója is lehet. London és Buenos-Aires között tört ki nemzetközi „háborúság" a közelmúltban egy argentín bélyeg megjelentetése miatt.

Az Argentín Antarktisz 60. évfordulója alkalmából kiadtak egy bélyegsorozatot s a 4 pesós bélyegen — ahol Dél-Amerika déli részeit ábrázolják — a Falkland-szigetek fölé argentín lobogót rajzoltak a tervező grafikusok. A 18 pesós érték pedig csak a Falkland szigeteket mutatja be *Islas Malvinas* felirattal, vagyis a szigetek argentín nevével. Anglia ez ügyben tiltakozott. Az argentín bélyeggyűjtők válasza: Nagy-Britanniába címzett leveleiket, ha csak lehet, a vitatott bélyegekkel adják fel.

A Kultúrosztály közleménye

Felhívjuk hallgatóink és dolgozóink figyelmét, hogy az 1964/65-ös évadra opera- és színházbérletek igényelhetők a kultúrosztályon. (II. em. 273. a kultúrosztályon (II. em 273.) Október hónapra színházjegyeket is lehet még igényelni.

FELHÍVÁS!

AZ

EGYETEM

NÉPI TÁNCCSOPORTJA
NÉPI ZENEKARA
ÉNEKKARA
SZÍNJÁTSZÓ CSOPORTJA
ÉS
SZÓLISTABRIGADJA

FELVÉTELT HIRDET

EGYETEMÜNK HALLGATÓI RÉSZÉRE

•

KÉRJÜK AZ ÉRDEKLŐDŐKET, JELENTKEZZENEK A KULTÚROSZTÁLYON (II. EM. 273.)

Gyakorlati „eligazító" elsőéveseknek

Pár nap telt el azóta, hogy az első egyetemi csengetés fületekbe hasajtott. Túl lévén az évnyitón is, egyetemi polgárok lettetek. végképp.

„Eligazítást" már kaptatok, de van egy-két olyan jelenség is iskolánkban, amellyel csak az „élet" fog megismertetni benneteket. Pár szót talán ezekről.

Az első hetek a divatbemutatók jegyében zajlanak le, melynek eleinte a fiúk is résztvevői lesznek, vakító fehér ingeikkel, nyakkendőikkel stb.

A bentlakók később rájönnek, hogy a strandpapucs sokkal célszerűbb, mert megspórolható a lábmosás.

Idejében felhívjuk a lányok figyelmét, hogy ne a Fecskére szokjanak rá, mert azt itt sem lehet kapni.

A szükséges irkák száma három. Kettő darab 40 lapos síma, ahol ugyanis kötelező a jegyzet bemutatása, mert az első hét lázas jegyzetelése után a megmaradt lapokra levelet írhattok majd szüleiteknek.

Az eddigi gyakorlat szerint a „sorok rendeződése" az előadásokon a következő legyen (mihez tartás végett).

A első hat sor a jegyzetelőké. Nem probléma, mert eleinte már háromnegyed hétkor tele lesz rakva füzetekkel. A 6-tól fölfelé kell vigyázni. Kb. a 14. sorig ülnek azok, akik előtt ugyan van füzet, de napi sajtótermékek is találhatók. Ide az említetteken kívül csak olyanok üljenek, akik „hang nélküli" játékot kívánnak művelni (kockázás, stb.)

A sutyorászó hallgatók 15—20-ig üljenek, lehetőleg nagyság szerint (magas hátra), hogy a 20-tól fölfelé alvókat takarhassák. Pénzes játékok a csörgés miatt nem játszhatók. Az alvók semmi esetre se a leghátsó sorokban foglaljanak helyet, mert esetleg szemet szúrhatnak az előadást demonstráló pedagógusnak.

A katalógusok különböző szisztémák alapján, egész kis „tűréssel" kiszámíthatók, az ideológiai tanszék kivételével (volt már négy egymás után következő órán is katalógus). Katalógus esetén a második órától se menjünk el!

A második délelőtti mozielőadás fél 12-kor kezdődik a mozikban.

Az SZTK orvosi papírt nem ad utólag, mert piszkálják, ha szabálytalanul jár el.

Egyetemünkön az ulti, tarokk és bridge játékok mennek. Póker, makaó nem divik.

Az egymásnak ellenállni nem tudó hallgatóknak: a halványan megvilágított folyosókat figyelik, viszont a Duna-part rém romantikus és sokan elférnek ott, (ha jó az idő).

Az egy főre eső alkoholfogyasztás növelésénél föltétlenül számítunk rátok. Vöröshagymát, fokhagymát nem nagyon ajánlatos fogyasztani.

Tsöpy

FIGYELEM!

FELHÍVJUK A NAPPALI HALATÓK FIGYELMÉT, HOGY AKI EDDIG MÉG NEM RENDELTE MEG A KÖZGAZDÁSZT, AZ A CSOPORT LAPTERJESZTŐJÉNÉL FIZETHETI ELŐ.

KÉRJÜK, MINÉL TÖBBEN ÉLJETEK AZ ELŐFIZETÉSI LEHETŐSÉGGEL, MERT CSAK KORLÁTOZOTT SZÁMBAN TUDJUK BIZTOSÍTANI A PÉLDÁNYONKÉNTI ÁRUSÍTÁST

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkeszti: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként

Készül a Szikra Lapnyomdában

Olvasóink írják

Tisztelt Szerkesztőség!

Elolvastam a KÖZGAZDÁSZ szeptember 14-i számát és a harmadik oldalon olvasható felhívásra hivatkozva véleményt, illetve megjegyzést vagy, ha úgy tetszik: kérést intézek a szerkesztőséghez.

Tudom, hogy a lap minden igényt nem elégíthet ki, melyet tőle várnak. De vajon mi az oka annak, hogy a lapban egyetlen cikk sem foglalkozik az esti és a levelező tagozatok hallgatóival, azok problémáival, ügyes-bajos dolgaival?

Erre csak akkor lehetne megfelelő magyarázatot adni, ha leszögezné a szerkesztőség, hogy a lap kizárólag a nappali tagozatos hallgatók lapja.

Érdekelne például bennünket, esti tagozatos hallgatókat, hogy azok között, akik vörös diplomát vagy kitüntetéses diplomát kaptak, volt-e esti tagozatos hallgató? Általában lehetséges-e a gyakorlati tapasztalatok alapján, hogy esti hallgató is kapjon kitűnő vagy vörös diplomát? A tanszékek tudományos munkáiban részt vehet-e esti tagozatos diák és ha igen, mi ennek a módja?

Hogy a lap érdemi munkásságáról is szóljak valamit, leírom egyik kifogásomat. Több helyen közöl a lap olyan cikkeket, melyek az egyetemmel kapcsolatban a képzettséggel, műveltséggel foglalkoznak. Ilyenek a felvételi vizsgákon adott válaszok, dolgozatok stb. vagy a „Meddig lehet valaki kollégista?" c. cikk. Mindegyikből az derül ki, hogy akiket a cikk megszólaltat, vagy akikről szó van egész egyszerűen gyalázatos, nívótlan, színvonaltalan „műveltség"-gel rendelkeznek. Miért nem illette a lap mindezt kritikával? Miért nem vet fel a kérdést, hogy miféle középiskolai oktatás eredményeként juthatott a nyilván érettségizett fiatal addig, hogy a felvételi vizsgázók padjába üljön egyetemünkön, ha a középiskolás színvonalú s elég enyhe kérdésekre ilyen ostoba válaszokat ad? Vagy mi másnak lehet nevezni azt a választ, hogy Ilja Ehrenburg Hitler szeretője volt? A radiánról és maligánról nem is beszélve...

S ami még szomorúbb, az a hivatkozott cikkben olvasható. Itt ugyan van kritika a lap részéről, de nem abban az irányban, amelyre szükséges lenne. Kihagyott vizsgák, 1.42-es átlagok, amellett a maximális támogatás követelése vagy elvárása nemcsak a szorgalom, hanem az alapvető oktatás, főleg a nevelés hibáit mutatják.

Vajon tájékoztatta-e valaki ezeket a fiatalokat arról, hogy mi volt a szegény diák sorsa az egyetemeken — ha bejutottak —, mondjuk 30 évvel ezelőtt? Meg kellene nekik mondani, hogy akkor az éhes gyomorral, rossz ruhában, fázva tanuló diákok nagyon szorgalmasak voltak s egészen másként készültek élethivatásukra. Az ilyen nívójú feleletek és eredményprodukálások inkább az akkori jómódúak jellemzője volt.

Üdvözlettel

Egy esti hallgató

APRÓSÁG

Az angol Shakespeare-bélyegek óriási sikere és a Beatlesek

Az angol emlékbélyegek történetében először fordult elő, hogy az előre megtervezett és elkészített — pedig igazán nem kis mennyiségű bélyegkészletet utólag sürgős rendeléssel kellett a postaigazgatóságnak pótolni. A *Shakespeare-bélyegek* a hárompennys címlet kivételével — a megjelenés után igen rövid időn belül teljesen elfogytak és olyan nagy volt továbbra is iránt a kereslet, hogy sürgősen újabb mennyiséget rendeltek a bélyegekből.

A tájékoztatások szerint soha még olyan érdeklődés angol emlékbélyeg iránt nem nyilvánult meg, mint most. Az egyik legnagyobb londoni postahivatalnál például az április 23-i, a kibocsátás napján történt *bélyegeladások mennyisége kb. tizenötször annyi volt, mint más hétköznapon.* Az ország más részein fekvő számos postahivatal is hasonló forgalmat jelentett és sok hivatal a *Shakespeare-bélyegekből* kapott ellátmányát, különösen a záróértékből — már a kibocsátás napján teljesen értékesítette. Hát még *Shakespeare* szülőhelyén, Stratfordupon-Avon-ban! Itt *már hajnalban, fél ötkor, hosszú sorban álltak a gyűjtők a postahivatal előtt.* Fél kilencre, a hivatal nyitására, már a száz métert meghaladta a sorkígyó hossza. Volt olyan vevő is, aki egyszerre *500 fontért vásárolt Shakespeare*-bélyeget.

Az elsőnapi borítékokat is *Shakespeare* szülőhelyén bélyegezték le. A posta által árusított hivatalos borítékok 50 000 darabos példányszáma igen gyorsan gazdára talált, úgyhogy ebből is pótlólag 25 000 darabot kellett rendelni. Stratford postahivatalának személyzete a legnagyobb igyekezete mellett sem bírta a sok borítékot a kibocsátás napján felülbélyegezni, kezelni.

Stratfordban *tízpercenként ürítették a kibocsátás napján a postaládákat,* és a postánál levő postaszekrény már a hivatalnyitás előtt több órával, ezerszámra tartalmazta az új bélyeggel ellátott leveleket. Hogyan? Nyilván a bélyegeket *Londonban vásárolták és a gyűjtők rohantak Stratfordba, hogy küldeményük elérje az első továbbítást.* A posta bélyegértékesítő irodájánál 75 000 elsőnapi borítékot rendeltek meg és 20 000 különleges *Shakespeare-sorozat* ajándékcsomagot.

A *Shakespeare-bélyegek* történetéhez tartozik az is, hogy *ritkán érte annyi támadás az angol postát, mint mostanában.* A posta ugyanis — az angol sajtó egységes véleménye szerint — *rosszul szervezte meg a bélyegek elosztását* és ezért voltak mindenütt, ahol ilyen bélyegeket árusítottak, botrányokkal tarkított tömegjelenetek. A nemzeti felháborodás „legfőbb" érveként a *Daily Express* megállapította: *még a nagyhírű — és elég rossz hírű — Beatles-együttes tagjai sem jutottak Shakespeare-bélyeghez.* Hogy sajnálná ezt Shakespeare, ha tudná!

Melyik a legkeresettebb modern bélyeg?

A kérdésre nem is olyan könnyű válaszolni. A világritkaságok, a csak néhány, vagy éppen egy-két példányban fellelhető „nagyágyúk" természetesen ezek közé tartoznak, s mert kevés van belőlük, forgalomba nemigen kerülnek.

Ezek közé tartozik a szomszédos Ausztria két blokkja, az úgynevezett *WIPA-blokk* és a *Renner-blokk.* Mindkét kiadvány ára szinte hétről hétre emelkedik. Az NSZK-ban legutóbb *a WIPA-blokkot már 1500 márkáért kínálták;* a Renner-blokk ára pedig elérte az 1100 márkát, s ez, tekintve a két szép bélyegblokk iránt megnyilvánuló keresletet — a jövőben még csak emelkedni fog.